

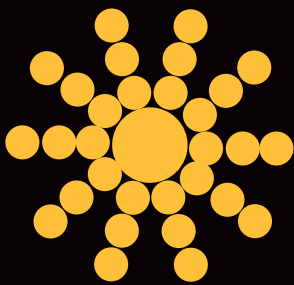

**БРОЈНИ СТАВОВИ НА ЗЕЛС ИНКОРПОРИРАНИ
ВО ЗАКОНСКИТЕ ПРЕДЛОЗИ ЗА РЕГУЛИРАЊЕ НА
ПОЖАРНИКАРСТВОТО ВО ЗЕМЈАВА**

**NUMEROUS POSITIONS OF ZELS INCORPORATED INTO
THE LEGISLATION PROPOSALS FOR REGULATION OF
FIREFIGHTING IN THE COUNTRY**

**ЗЕЛС СО НОВА Е- АЛАТКА ЗА ОПШТИНИТЕ
ZELS WITH A NEW E-TOOL FOR MUNICIPALITIES**

ЗАЕДНИЦА НА
ЕДИНИЦИТЕ НА
ЛОКАЛНАТА
САМОУПРАВА
НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА - ЗЕЛС

ASSOCIATION OF
THE UNITS OF LOCAL
SELF-GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF
MACEDONIA - ZELS

Почитувани,

Активностите на ЗЕЛС интензивно продолжуваат и по почетокот на новата, 2013 година. ЗЕЛС на своите членки, од месец февруари им обезбеди, нова е-алатка www.rdgz.mk - софтверска апликација за следење на роковите од склучените договори за отуѓување на градежно земјиште, сопственост на Република Македонија. Со тоа ЗЕЛС го продолжува континуитетот на поддршка на локалните власти во сферата на зголемувањето на бројот на електронските услуги. Новиот софтвер е сместен во ЗЕЛС и овозможува евиденција и преглед на сите релевантни информации за склучени договори за земјиштето, отуѓено по пат на јавно наддавање и следење на роковите за исполнување на условите од тие договори. За користење на оваа интернет апликација, ЗЕЛС, во соработка со Министерството за транспорт и врски, организираше обуки за претставниците од општинската администрација, кои се стекнале со овластување да можат да ги водат постапките за отуѓување на градежно неизградено земјиште, сопственост на РМ, особено општинскиот администратор, кој раководи со апликацијата www.gradezno-zemjiste.mk.

ЗЕЛС сите активности и проекти, како и добиени резултати, транспарентно ги споделува со своите членки и со јавноста. Во тој контекст, сите реализирани обуки за општинската администрација и избраните функционери на локално ниво, што ЗЕЛС ги спроведе во 2012 година, ги објави во својот извештај, поставен на веб-страницата www.zels.org.mk, во кој се прикажани областите и темите на одржаните обуки и нивната посетеност.

На самиот почеток на 2013 година, Мрежата на територијални противпожарни единици -ТППЕ одржа голем број на состаноци на кои се разгледуваше Предлогот на законот за изменување и дополнување на Законот за пожарникарство, при што ЗЕЛС креираше и низа нови предлог-решенија. На заедничкиот состанок со предлагачите на законските измени, Министерството за одбрана и Дирекцијата за заштита и спасување (ДЗС) беа направени одредени усогласувања на предлозите, а веќе кон средината на месец февруари, овој Предлог-закон влезе во соборна процедура.

Во согласност со заклучокот произлезен од одинаесеттата седница на Управниот одбор на ЗЕЛС, во јануари се одржа заеднички состанок на претставници на ЗЕЛС и на ЕВН Македонија, каде се дискутираше за предизвиците што ги имаат локалните власти со прашања кои се во инженерцијата на оваа компанија, при што се посвети внимание и на предлогот за заедничко упатување на тужбените барања за наплата на комуналната такса.

ЗЕЛС продолжува со активности за зајакнување на Комисиите за односи меѓу заедниците, заедно со Институт за развој на заедницата (ИРЗ) од Тетово, преку реализација на Проектот „БОНА МЕНТЕ“ - Подобрување на вклученоста на немнозинските заедници на локално ниво преку Комисиите за односи меѓу заедниците (КОМЗ), што е финансиран од Европската унија, преку програмата ЕИДХР 2011. Во овој период, ЗЕЛС обезбеди проектно решение за реализација на активности за зголемување на енергетската ефикасност во административната зграда на ЗЕЛС, што е дел од првата фаза од проектот за енергетска ефикасност, поддржан од НАЛАС, во рамките на ТДГЛ програмата на УНДП „Размислувај глобално, развивај локално“. Во овој период беше промовиран и новиот циклус од третата фаза од Програмата „Форуми во заедницата“, во кој се вклучени нови одинаесет општини.

ЗЕЛС продолжува со своите активности кои ќе бидат насочени во правец на подготвување на програми и проекти што ќе бидат реализирани по спроведувањето на редовните локални избори во месец март.

Со почит,

Душица Перишиќ
Извршен директор на
ЗЕЛС

Dear All,

The activities of ZELS have continued with the same intensity after the start of the new year of 2013. ZELS has provided its members since February with a new e-tool www.rdgz.mk – a software application for monitoring the deadlines of contracts for the sale of construction land owned by the Republic of Macedonia. In that manner, ZELS continues to support local authorities in the area of the increasing number of electronic services. The new software is located in the premises of ZELS and allows recording and review of all relevant information on concluded contracts for land sold by means of public bidding and monitoring of deadlines for meeting the terms of these contracts. For utilisation

of this internet application, ZELS, in collaboration with the Ministry of Transport and Communications, organised trainings for representatives of the municipal administration, who have acquired an authorisation to lead the procedures for the sale of construction land in the ownership of RM, particularly the municipal administrator, managing the application www.gradezno-zemjiste.mk.

ZELS transparently shares with its members and the public all its activities and projects, as well as the obtained results. In this context, the information on all the implemented trainings for the municipal administration and local elected officials, ZELS conducted in 2012, were published in its report posted on the website www.zels.org.mk, showing areas and subjects of the trainings held and their attendance.

At the very beginning of 2013, the Network of Territorial Firefighting Units - TFU held a large number of meetings at which the Draft-Law amending the Law on Firefighting was reviewed, for which ZELS also created a series of new draft-solutions. At the joint meeting with the proponents of the amendments, the Ministry of Defence and the Directorate for Protection and Rescue (DPR) certain adjustments to the proposals were made, and already in the middle of February, this Draft-Law was in parliamentary procedure.

In accordance with the conclusion derived from the eleventh session of the Management Board of ZELS in January a joint meeting was held of representatives of ZELS and EVN Macedonia, where the challenges that local authorities have with problems falling under the competence of this company were discussed, and particular attention was paid to the proposal for joint litigation of debtors for recovery of utility fees.

ZELS continues with its activities to strengthen the Commissions for Interethnic Relations, along with the Community Development Institute (CDI) from Tetovo, by the implementation of the project “BONA MENTE” - Improving the involvement of minority communities at the local level through the Commissions for Interethnic Relations (CIR), which is funded by the European Union through the EIDHR 2011 Programme. During this period, ZELS provided a project solution for the implementation of activities to increase energy efficiency in the administrative building of ZELS, which is part of the first phase of the project on energy efficiency, supported by NALAS within the TDGL UNDP Programme “Think Globally, Develop Locally”. During this period, the new cycle of the third phase of the programme “Community Forums” was also promoted, in which new eleven municipalities were included.

ZELS continues its activities that will be directed towards the preparation of programmes and projects that will be implemented after the conducting of the regular local elections in the month of March.

Sincerely,

Dusica Perisic
Executive Director of
ZELS

**Заедница на единиците на локалната самоуправа
на Република Македонија - ЗЕЛС**

Тел.+389(0)2 30 99 033/ факс.+389(0) 2 30 61 994

Ул. Женевска бб. п. фах 32, 1000 Скопје, Република Македонија
contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk

Извршен директор на ЗЕЛС: Душица Перишиќ

Заменик на извршен директор на ЗЕЛС: Ардита Дема -Мехмети
Уреднички колегиум: Весна Арсовска -Динковска,

Виктор Арнаудоски

Дизајн, подготовка за печатење и печатење: Арс Ламина

Лектура и превод на англиски: Момент мал

**Association of the units of local self-government
of the Republic of Macedonia - ZELS**

Tel. +.389(0)2 30 99 033/ fax. +389(0) 2 30 61 994

St. „Zenevska,, p.box,F.P.32,1000 Skopje, Republic of Macedonia
contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk

Executive director of ZELS: Dusica Perisic

Deputy Executive Director: Ardita Dema – Mehmeti

Editorial Board: Vesna Arsovska –Dinkovska , Viktor Arnaudovski

Graphic design and print : Ars Lamina

Proofread by: Moment mal, Translated into English by: Moment mal

ЗЕЛС СО НОВА Е-АЛАТКА ЗА ОПШТИНИТЕ

ZELS WITH A NEW E-TOOL FOR MUNICIPALITIES

Софтверската апликација за следење на роковите од склучени договори за отуѓување на градежно земјиште, сопственост на Република Македонија www.rdgz.mk е новата алатка што ЗЕЛС им ја обезбеди на општините, стартувајќи од месец февруари. Со тоа ЗЕЛС во континуитет продолжува со обезбедувањето на нови е-алатки за своите членки.

Оваа алатка е веб-базирано решение и истата е достапна за сите локални самоуправи. Поставена е на системот за е-услуги при ЗЕЛС, до кој се пристапува преку интернет пребарувач.

Новиот софтвер овозможува евиденција и преглед на сите релевантни информации за склучени договори за земјиште, отуѓено по пат на јавно наднавање и следење на роковите за исполнување на условите од тие договори. Системот овозможува едноставен преглед на сите предмети по основ на статусот на предметот. Исто така, ги содржи и податоците во однос на истекувањето на договорите, со цел да може навремено да се преземат соодветни административни мерки по конкретните предмети.

Врз основа на внесените податоци, изработен е и модул за креирање на акти - урнеци кои се доставуваат до инволвираните страни, во согласност со законската регулатива. Овие урнеци се генерираат автоматски со пополнети податоци врз основа на внесените податоци во базата. Вакви урнек - акти се изработени за:

- допис до барателот за известување дали имаат прибавено одобрение за градење или се во постапка,
- барање за спогодбено раскинување на договор,
- барање до општина,
- допис до Државно правобранителство за поведување на судска постапка за раскинување на договор.

Новиот софтвер е погоден и во генерирање на извештаи за статусот на предметите и нивниот обем, како и збирен извештај со преглед по:

- издадени одобренија за градење,
- поведени судски постапки за раскинување на договори,
- пратени барања за спогодбено раскинување на договори заради непочитување на роковите,
- постапки за добивање одобрение за градење кои се во тек,
- договори за кои е продолжен рокот за добивање одобрение за градење,
- договори за кои рокот за добивање одобрение за градење сè уште не е поминат,
- договори кои се спогодбено раскинати,
- договори за кои е пратени барање за мислење до ДП дали да се раскинат или да се продолжи рокот.

Овој софтвер ЗЕЛС го овозможи во соработка со Министерството за транспорт и врски. Секоја општина, која има преземено надлежност да управува со градежно земјиште, треба задолжително да врши внесување и следење на договорите во својата надлежност. Системот овозможува и автоматско преземање на податоците од постојниот систем за е-аукција и е-регистар на ЗЕЛС.

The software application for monitoring the deadlines of the concluded contracts for sale of construction land owned by the Republic of Macedonia www.rdgz.mk is the new tool that ZELS provided to the municipalities, starting from February. Thereby, ZELS continues to provide new e-tools for its members.

This tool is a web-based solution and it is available to all local governments. It has been placed on the system for e-services within ZELS, which may be accessed through an internet browser.

The new software enables recording and review of all relevant information on concluded contracts for land sold by public bidding and monitoring of deadlines for meeting the terms of these contracts. The system enables an easy overview of all cases on the basis of the status of the case. It also contains data regarding the expiry of the contracts, so that timely appropriate administrative measures for the specific cases could be undertaken.

Based on the entered data, a module has been developed for creation of acts - templates that are delivered to the parties involved, in accordance with the legislation. These templates are generated automatically with data filled in on the basis of the data entered in the database. Such templates of acts have been drawn up for the purpose of:

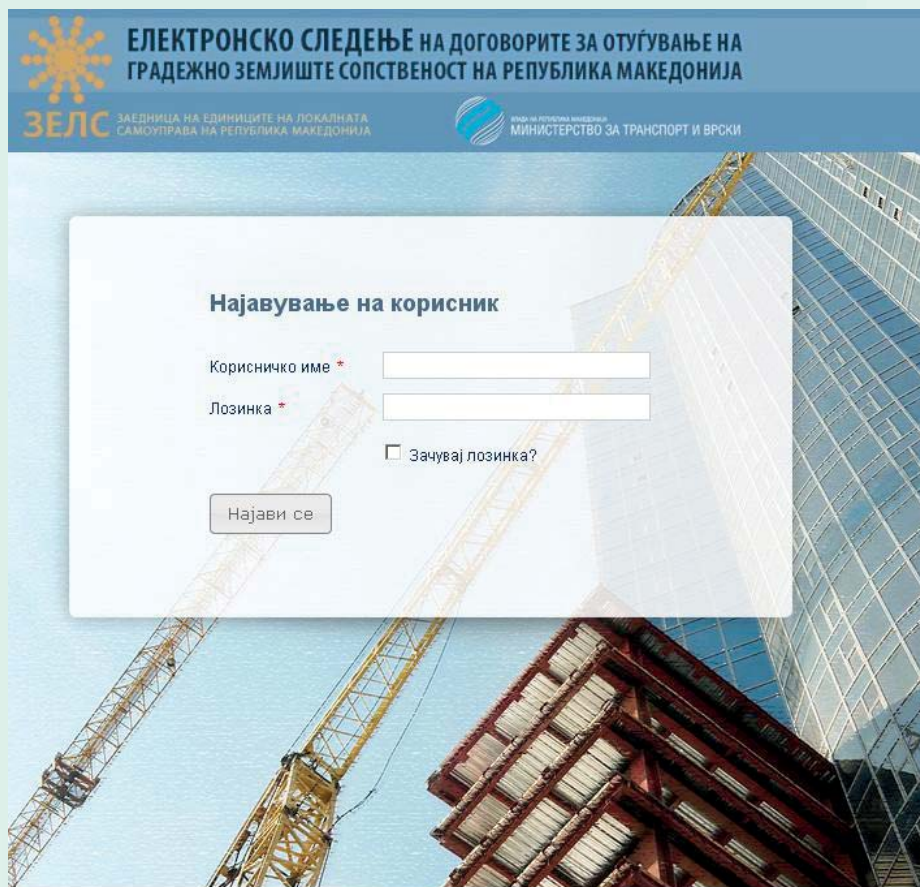
- notification letter to the applicant if they have obtained approval for construction or their application is being processed,
- a request for amicable termination of the contract,
- an application to the municipality,
- notification letter to the State Ombudsman's Office for initiation of judicial proceedings for termination of the contract.

The new software is suitable for generation of reports on the status of the cases and their volume, as well as summary review on:

- issued building permits,
- initiated judicial proceedings for termination of contracts,
- submitted requests for amicable termination of contracts due to violation of deadlines,
- procedures for obtaining building permits which are in progress,
- contract for which the deadline for obtaining a building permit was extended,
- contracts for which the deadline for obtaining a building permits has still not expired,

- contracts amicably terminated,
- contracts for which a request for opinion has been submitted to the State Inspectorate, as to whether to terminate the contract or extend the deadline.

This software was enabled by ZELS in cooperation with the Ministry of Transport and Communications. Each municipality, which has taken the responsibility to manage construction land, should inevitably enter and monitor the contracts falling under its competence. The system enables automatic download of data from the existing system for e-auction and e-register of ZELS.

ОБУКИ ЗА КОРИСТЕЊЕ НА ИНТЕРНЕТ АПЛИКАЦИЈАТА ЗА СЛЕДЕЊЕ НА ДОГОВОРИ ЗА ОТУЃУВАЊЕ НА ГРАДЕЖНОТО ЗЕМЈИШТЕ

TRAINING ON USING THE WEB APPLICATION FOR MONITORING CONTRACTS FOR SALE OF CONSTRUCTION LAND

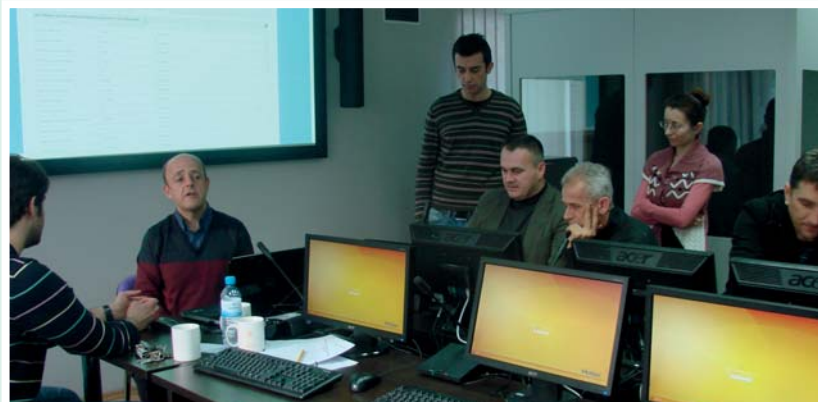
На 10 и 11 јануари, 2013 година, ЗЕЛС во соработка со Министерството за транспорт и врски организира обуки за претставници од општинската администрација за користење на интернет апликација за следење на договорите за отуѓување на градежното земјиште, сопственост на Република Македонија. Обуките се реализираат во просториите на ЗЕЛС тренинг центарот, во административната зграда на ЗЕЛС. На обуката беа поканети по двајца претставници од секоја општина, кои се стекнале со овластување да можат да ги водат постапките за отуѓување на градежно неизградено земјиште, сопственост на РМ, особено општинскиот администратор, кој раководи со апликацијата www.gradezno-zemjiste.mk. Во сесија, во траење од по 90 минути, одговорните лица од локалните власти со практични вежби беа запознаени со целиот процес на следење и примена на интернет апликацијата за адекватна примена на член 122 од Законот за градежно земјиште. Лицата што ја следеа обуката ќе добијат потврда за посетена обука. Во текот на двата дена беа организирани вкупно шест сесии. ЗЕЛС, на овие државни службеници ќе им издаде корисничко име и лозинка за користење на софтверската апликација - регистар за евидентирање и следење на роковите од склучени договори за отуѓување на градежно земјиште.

Обврската за организирање на оваа обука, ЗЕЛС ја доби во согласност со Правилникот за формата, содржината и начинот на водење на регистарот на отуѓено и дадено под долготраен закуп и краткотраен закуп на градежно земјиште во сопственост на Република Македонија, што се донесува врз основа на член 82, став (4) од Законот за градежно земјиште („Службен весник на Република Македонија“ број 17/2011, 54/2011 и 144/2012). Во регистарот на отуѓено градежно земјиште сопственост на Република Македонија се евидентираат сите склучени договори за отуѓување на градежно земјиште сопственост на Република Македонија, по пат на јавно наддавање. Општините, општините во градот Скопје и Град Скопје кои ги исполнија условите и

On 10 and 11 January 2013, ZELS in cooperation with the Ministry of Transport and Communications organised training sessions for representatives of the municipal administration on using the internet application for monitoring contracts for the sale of construction land, owned by the Republic of Macedonia. The training sessions are conducted at the premises of the ZELS Training Centre, in the administrative building of ZELS. Two representatives from each municipality, who have acquired the authorisation to implement the procedures for sale of unconstructed construction land in the ownership of RM, were invited to the training, especially the municipal administrator, managing the application www.gradezno-zemjiste.mk. Within a session, in the duration of 90 minutes, the local government representatives, by means of practical exercises, were made familiar with the whole process of monitoring and applying the internet application for the appropriate application of Article 122 of the Law on Construction Land. The persons who attended the training will receive a certificate for training attendance. During the two days a total of six sessions were held. ZELS will issue to these civil servants a user name and password for using the software application - a register for recording and monitoring the deadlines of the concluded contracts for sale of construction land.

ZELS received the responsibility for organising such a training, in accordance with the Rulebook on the form, content and manner of keeping the register of sold and given for long term rent and short term rent of land owned by the Republic of Macedonia, adopted on the basis of Article

82, paragraph (4) of the Law on Construction Land ("Official Gazette of the Republic of Macedonia" No. 17/2011, 54/2011 and 144/2012). In the register of sold construction land owned by the Republic of Macedonia, all contracts for the sale of construction land, owned by the Republic of Macedonia, by means of a public auction, shall be recorded. The municipalities, the municipalities in the City of Skopje and

добија согласност да управуваат со градежното неизградено земјиште, добија обврска да ги водат регистрите, во електронска форма, преку софтвер за електронско следење на договорите за отуѓување на градежно земјиште сопственост на Република Македонија. Хардверот за електронско следење на договорите за отуѓување на ова земјиште и софтверската апликација - регистар за евидентирање и следење на роковите од склучени договори за отуѓување на градежно земјиште, во име на општините, општините во градот Скопје, градот Скопје и Министерството за транспорт и врски се водат при Заедницата на единиците на локалната самоуправа.

Со ова решение, се овозможува во секое време да се креираат прегледи и извештаи потребни на општината и на МТВ и тоа за: издадени одобренија за градење, поведени судски постапки за раскинување на договори, пратени барања за спогодбено раскинување на договори заради непочитување на роковите, постапки за добивање одобрение за градење кои се во тек, договори за кои е продолжен рокот за добивање одобрение за градење, договори за кои рокот за добивање одобрение за градење сè уште не е поминат, договори кои се спогодбено раскинати, договори за кои е пратени барање за мислење до Државно правобранителство на Република Македонија дали да се раскинат, или да се продолжи рокот.

ZELS - EVN ЗА ТУЖБЕНИТЕ БАРАЊА ЗА НАПЛАТА НА КОМУНАЛНАТА ТАКСА

Во административната зграда на ЗЕЛС, на 17 јануари, 2013 година се одржа средба на претставници од ЕВН и претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски, претседателот на Комисијата за енергетика при ЗЕЛС, Благоја Деспотоски, градоначалник на општина Кичево и Артетим Фида, член на Управниот одбор на ЗЕЛС, градоначалник на општина Дебар. Состанокот беше одржан во согласност со заклучокот што го донесе УО на еднаесеттата седница, да се дискутира со структурите на ЕВН околу прашањето со наплатата на комуналната такса и покренувањето на тужбените барања. Претставниците на ЗЕЛС ги изнесоа мислењата и предлозите, што по електронски пат ги доставија општините во ЗЕЛС, а кои се поврзани со овој проблем на општините, но и со други предизвици со кои тие се соочуваат, а се поврзани со инженерите на оваа компанија.

Претставниците на ЗЕЛС го изнесоа ставот дека кога ЕВН подне-

the City of Skopje which fulfilled the conditions and obtained consent to manage the unconstructed construction land, became obliged to keep the registers in electronic form, by a software for electronic monitoring of contracts for the sale of construction land owned by the Republic of Macedonia. The hardware for electronic monitoring of contracts for the sale of this land and the software application - a register for recording and monitoring the deadlines of concluded contracts for sale of construction land, on behalf of the municipalities, the municipalities in the City of Skopje, the City of Skopje and the Ministry of Transport and Communications shall be managed by the Association of the Units of Local Self-Government.

This solution enables permanent creation of overviews and reports necessary for the municipality and the Ministry of Transport and Communications for: issued building permits, initiated proceedings for termination of contracts, submitted requests for negotiated termination of contracts for noncompliance with deadlines, procedures for obtaining building permit in progress, contracts for which the deadline for obtaining a building permits has been extended, contracts for which the deadline for obtaining a building permit has still not expired, contracts amicably terminated, contract for which a request for opinion was submitted to the State Ombudsman's Office of the Republic of Macedonia, as to whether they should be terminated, or the deadline should be extended.

ZELS - EVN ON THE LAWSUITS FOR COLLECTION OF A UTILITY FEE

In the administrative building of ZELS, on 17 January 2013, a meeting of representatives of EVN and the ZELS President, Koce Trajanovski, the President of the Commission for Energy within ZELS, Blagoja Despotoski, Mayor of the Municipality of Kicevo and Argetim Fida, a member of the Management Board of ZELS, Mayor of the Municipality of Debar, was held. The meeting was convened in accordance with the conclusion adopted by the Management Board on the eleventh session, for discussion with the bodies of EVN regarding the issue on utility fee collection and the initiation of lawsuits. The representatives from ZELS presented the opinions and proposals submitted electronically to ZELS by the municipalities, which are associated with this problem of the municipalities, but also with other challenges they face, related to the competences of this company.

The representatives of ZELS established the position that when EVN files lawsuits for unpaid electricity, it should simultaneously, with the same claim also "represent" the request for unpaid utility fee. Thereby, it was pointed out that municipalities will accept and will reimburse the costs of EVN arising from these legal actions, but expect that they do not exceed 3% of the nominal value of the utility fee. The representatives of EVN informed that they shall notify the Management Board of EVN Macedonia on this position of ZELS, which is expected to deliver its opinion as soon as possible.

As a second item at the meeting, the

сува тужби за ненаплатена електрична енергија, истовремено, со истага тужба да го „застапува“ и барањето за неисплатената комунална такса. Притоа, беше потенцирано дека општините ќе ги прифатат и ќе му ги надоместат на ЕВН трошоците што ќе произлезат од овие правни дејства, но

очекуваат тие да не бидат поголеми од 3% од номиналната вредност на комуналната такса. Претставниците на ЕВН информираа дека за овој став на ЗЕЛС ќе го информираат Управниот одбор на ЕВН Македонија, кој очекуваат да се произнесе во најкраток период.

Како втора точка на состанокот, претставниците на ЗЕЛС го изнесоа прашањето за доставување на месечните извештаи за наплатена комунална такса од страна на ЕВН до општините, утврдено и во потпишаниот Меморандум за соработка на ЕВН и ЗЕЛС. Претставниците од оваа компанија изразија подготвеност за реализација на ова барање уште од следниот месец, при што побараа да добијат спецификација, како општините сакаат да ги добиваат податоците. Им беше одговорено дека најсоодветно е извештајот да содржи: 1. Име и презиме на обврзникот, 2. Населено место, 3. Улица, 4. Број на станбениот објект, 5. Месец на кој се однесува комуналната такса. Оваа графа да содржи табели во кои ќе биде евидентирано фактурирано и наплатено. Извештаите во текот на годината да бидат кумулативно прикажани. Генерален извештај со збирни бројки на фактурирано и наплатено за сите општини, еднаш месечно да се доставува и до ЗЕЛС. Истовремено, во извештајот за ЗЕЛС да има и уште една графа која ќе ги содржи информациите за тоа колку е фактурирано, а колку е исплатено од секоја општина на ЕВН, на име на потрошена електрична енергија.

Пред присутните претставници од ЕВН беше елабориран документ што ЗЕЛС го изготви, сублимирајќи ги писмените дописи што ги доби од општините, во кои тие ги изнесоа проблемите со кои се соочуваат во соработката со ЕВН. Некои општини доставија и конкретни предлози за нивно разрешување.

Како еден од поважните проблеми, беше посочена високата наплата, понекогаш и од 2.000 евра, за приклучување кон мрежата на ЕВН. Притоа, цената се оправдува со непостоење на детален урбанистички план, иако одобрението за градба е легално издадено. Ставот на ЗЕЛС е дека, во согласност со законите, дозволата за градба е доволен документ за приклучување кон енергетската мрежа, поради што побараната промена на досега практикуваните услови, кои предизвикуваат недоверба и оплаки од граѓаните, не само кон оваа компанија, туку и кон локалната администрација. Претставниците на ЕВН ваквите услуги ги оправдуваа со мрежните правила за наплата за објекти, во согласност со потребната јачина на електричната струја. Притоа, тие ветија дека до ЗЕЛС ќе ги достават извадоците кои посочуваат на ваквите тарифи.

Беа изнесени и проблемите со кои непосредно се соочуваат повеќе општини, особено руралните, каде се затворени пунктовите на ЕВН, а во нив доаѓаат вработени од други, не ретко далечни општини, кои активно можат да работат само неколку часа. Тоа предизвикува неефикасност во работењето, па граѓаните чекаат подолго време, а не е реткост обврската да ја завршат дури по неколку дена. Незадоволството кај граѓаните е уште повеќе изразено кога настанува дефект во мрежата, па тие повторно ги чекаат службите за интервенција да дојдат од друга општина, за што повторно чекаат и по неколку дена.

Претставниците од ЗЕЛС особено ги потенцираа предизвиците со кои се соочуваат локалните власти, кога ЕВН прави некоја интервенција, за што е потребно улиците и патиштата да ги врати во првобитната состојба. Направените интервенции се несоодветни, не се поставува соодветен тампонирачки материјал, се поставува различен асфалт, најчесто со лоша нивелација, што дава и лоша визуелна слика за просторот. За надминување на овој проблем се предлага ЕВН, за извршување на вакви градежни зафати, да склучи договор со јавните претпријатија на општините, кои истите работи ги прават во име на општината, професионално и под нејзин надзор.

Во случаи кога е потребна дислокација на мрежата на ЕВН, или нејзино проширување, особено во случаи кога се прошируваат или се прават нови улици или други објекти на општината, или инвеститорите, ЕВН секогаш бара дислокацијата да се направи на трошок на инвеститорот, иако се работи за приватен или општински имот, на кој претходно и без надомест, со години стоел имот на ЕВН, со кој тие остварувале профит. Барање на ЗЕЛС е да се промени оваа досегашна практика и во иднина сите трошоци за ваквите дејствија да бидат на товар на ЕВН.

Кога општината издава дозволи за градба, тоа треба да го стори во утврден рок од 15 дена. Притоа, во согласност со законот, треба претходно да побара услови од многу јавни и други претпријатија, меѓу кои и од ЕВН, каде се случува често бараниот одговор од ЕВН да го добие дури и по еден месец и повеќе. Затоа ЗЕЛС побара овие рокови да се скратат на максимум 3 до 5 дена, за да сите можат да ги исполнат законските обврски.

representatives of ZELS raised the issue of submission of monthly reports on collected utility fee from EVN to the municipalities, as determined in the Memorandum of Understanding signed by EVN and ZELS, as well. The representatives from this company have expressed their readiness for the implementation of this request from the following month, and asked for specification, on the manner based on which municipalities wish to receive the data. They were told that it is best that the report includes, as follows: 1. Name and surname of the payer, 2. Inhabited area, 3. Street, 4. Number of residential building, 5. Month to which the utility fee refers. This chart should contain tables in which invoiced and collected amounts shall be recorded. Reports during the year should be cumulatively presented. The general report with summary figures on invoiced and collected amounts for all municipalities, should be submitted to ZELS once a month. At the same time, the report for ZELS should include another chart which will contain information about the amount invoiced and paid by each municipality to EVN on the basis of electricity consumption.

Before the representatives of EVN the document that ZELS prepared was elaborated, sublimating written notifications it received from the municipalities in which they presented the problems faced in their cooperation with EVN. Some municipalities submitted concrete proposals for their resolution.

As one of the major problems, they pointed out the high value, sometimes in the amount of even 2,000 Euros, for a connection to the network of EVN. Thereby, the price has been justified by the nonexistence of a detailed urban plan, although the building permit was legally issued. The position of ZELS is that, in accordance with the laws, the building permit is a sufficient document for connection to the electricity network, and it requires urgent modification of the conditions practiced so far, that cause distrust and complaints from citizens, not only to this company, but also to the local administration. The representatives of EVN justified such services by the network rules for collection for facilities, in accordance with the required strength of the electricity. Thereby, they promised to ZELS to submit the excerpts indicating such tariffs.

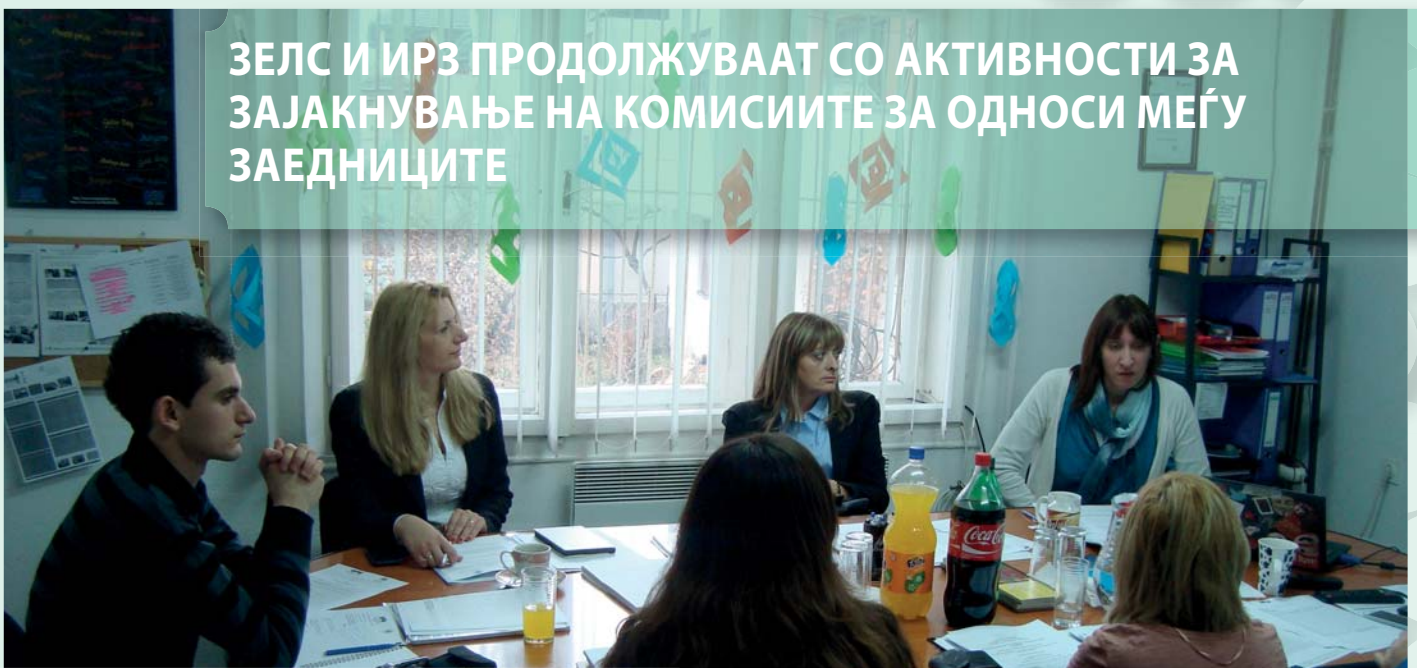
Problems which are directly faced by many municipalities, were also stated, especially for rural municipalities, where the offices of EVN were closed, and employees from other, often remote municipalities, work there, but they can actively work only for several hours. This causes inefficiency in operation, so that citizens wait longer, and not rarely having to complete their obligation in a few days. The discontent among the citizens is even more intensified in cases of a fault in the network, so they are forced to wait for intervention services to come from another municipality, again having to wait for several days.

The representatives from ZELS particularly highlighted the challenges faced by local authorities when EVN makes an intervention, for which it should bring streets and roads back to their original condition. The interventions made are inadequate, no appropriate damping material is placed, a different type of asphalt, mostly in poor levelling is placed, which also gives a bad visual image of the space. In order to overcome this problem, it was proposed that for the performance of such construction works, EVN should conclude a contract with municipal public enterprises, which carry out the same works for the municipality professionally and under its supervision.

In cases requiring dislocation of the network of EVN or its expansion, especially in cases of expanding or building new streets or other facilities of the municipality or investors, EVN always requires the dislocation to be done at the expense of the investor, although private or municipal property is concerned, which previously and without compensation, was used by the property of EVN for years, enabling them to gain revenues. ZELS requested changing of this current practice and in the future all costs for such actions are to be borne by EVN.

When the municipality issues building permits, it should do so within the specified period of 15 days. Thereby, in accordance with the law, it should ask for conditions of many public and other enterprises, including EVN, since it frequently happens that the requested response from EVN is submitted even after one month or more. Therefore, ZELS required that these terms be shortened to a maximum of 3 to 5 days, so that all parties would be able to meet their legal obligations.

ЗЕЛС И ИРЗ ПРОДОЛЖУВААТ СО АКТИВНОСТИ ЗА ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КОМИСИИТЕ ЗА ОДНОСИ МЕЃУ ЗАЕДНИЦИТЕ

ZELS AND CDI CONTINUE WITH ACTIVITIES TO STRENGTHEN THE COMMISSIONS FOR INTERETHNIC RELATIONS

ЗЕЛС, во партнерство со Институт за развој на заедницата (ИРЗ) од Тетово, започна да го реализира Проектот „БОНА МЕНТЕ“ - Подобрување на вклученоста на малцинските заедници на локално ниво преку Комисиите за односи меѓу заедниците (КОМЗ). Имплементацијата на проектот е со времетраење од 14 месеци (декември 2012- февруари 2014). Проектот е финансиран од Европската унија, преку програмата ЕИДХР 2011.

„БОНА МЕНТЕ“ - опфаќа поддршка на работењето на КОМЗ во 30 општини, со мешан етнички состав, во кој е вклучен и Градот Скопје. Предвидени се повеќе активности, меѓу кои: утврдување и евидентирање на членовите на новите состави на КОМЗ, веднаш по нивното воспоставување во новиот мандат по локалните избори во март 2013 година, спроведување на обуки за зајакнување на нивните капацитети, консултативни средби со градоначалници, претседатели на општински совети и координатори на советнички групи во 30-те општини, спроведување на истражувања за правичната застапеност, публикување на анализите и нивно презентирање на регионални настани, организирање конференција на која ќе се претстават најдобрите практики од работењето на КОМЗ за период од една година, како и воспоставување на нова интерактивна веб-страница посветена на КОМЗ.

Овој проект се имплементира со вклучување на уште девет придружни граѓански организации: Центар за меѓукултурен дијалог – Куманово, Центар за развој на заедницата – Кичево, Асоцијација за унапредување на статусот на жената во современите општествени процеси во Македонија „Женска акција“ - Скопје, здружение за развој и активизам „Аква“ – Струга, здружение за економски развој АДОРА – Тетово, Фондација за развој на локалната заедница – Штип, Центар за едукација и развој – Tearce, Здружение за развој на ромската заедница „Сумнал“ – Скопје и Младински културен центар – Битола.

ZELS, in partnership with the Community Development Institute (CDI) from Tetovo began the implementation of the project "BONA MENTE" - Improving the involvement of minority communities at the local level through the Commissions for Interethnic Relations (CIR). The implementation of the project is with a duration of 14 months (December 2012 - February 2014). The project is funded by the European Union through the EIDHR 2011 Programme.

"BONA MENTE" - encompasses support to the operation of CIR in 30 municipalities, with a mixed ethnic composition, including the City of Skopje. Several activities have been envisaged, inter alia: the establishment and registration of members of the new compositions of CIR, immediately after their establishment in the new office after the local elections in March 2013, conducting trainings to strengthen their capacities, consultative meetings with mayors, presidents of municipal councils and coordinators of advisors groups in the 30 municipalities, conducting research for equitable representation, publication of analysis and presentation thereof at regional events, organising a conference at which the best practices in the operation of CIR for a period of one year will be presented, as well as establishment of a new interactive website dedicated to the CIR.

This project is implemented with the involvement of nine supporting civil organisations: Centre for Intercultural Dialogue - Kumanovo, Centre for Community Development – Kicevo, Association for advancement of the status of women in the contemporary social processes in Macedonia "Women Action" - Skopje, Association for Development and Activism "Aqua" - Struga, Economic Development Association ADORA - Tetovo, Local Community Development Foundation - Stip, Centre for Education and Development – Tearce, Association for Development of the Roma Community "Sumnal" - Skopje and Youth Cultural Centre - Bitola.

Целта на овој проект е да се обезбеди поголема вклученост на немнозинските етнички заедници, со посебен акцент на помалку застапените заедници во процесите на донесување на одлуки на локално ниво, преку обезбедување на континуитет на работата на Комисиите за односи меѓу заедниците (КОМЗ), по локалните избори во 2013. Исто така, акцент ќе се стави и на зголемување на вклученоста на жените, во новиот мандат на КОМЗ, олеснување на пристапот на граѓаните до членовите на КОМЗ, зголемување на свесноста за улогата на КОМЗ, поттикнување на меѓуопштинска соработка на комисиите.

ЗЕЛС во изминатиот период беше активен при воспоставувањето на комисиите за односи меѓу заедниците во општините, во кои, во согласност со уставните права на граѓаните од етничките заедници за изразување на мајчиниот јазик, процентот на застапеноста на етничкото население е поголем од 20% од вкупниот број на жители во општината, но и во општините со помал процент од утврдениот, кои покажаа желба и интерес за формирање на вакви комисиии. Притоа, ЗЕЛС реализира голем број на обуки за зајакнување на капацитетите на нивните членови и издаде публикација - „Практичен водич за работата на комисиите за односи меѓу заедниците“ на македонски и на албански јазик. Во 2009 година ЗЕЛС донираше опрема за симултан превод на 29 општини, која беше инсталирана во секоја од нив, со што им даде придонес на општините и во остварувањето на Охридскиот договор и обезбеди поадекватно функционирање на мултикултурализмот и мултиетничкото општество на локално ниво.

НОВИОТ ЦИКЛУС ОД ТРЕТАТА ФАЗА ОД ПРОГРАМАТА „ФОРУМИ ВО ЗАЕДНИЦАТА“ ЌЕ СЕ РЕАЛИЗИРА ВО НОВИ 11 ОПШТИНИ

Боговиње, Брвеница, Винаца, Делчево, Илинден, Кривогаштани, Македонска Каменица, Студеничани, Тетово, Штип и Шуто Оризари се единаесетте општини кои се вклучија во новиот циклус од третата фаза на програмата „Форуми во заедницата, финансирана од Швајцарската агенција за развој и соработка (СДЦ). По тој повод, на 31 јануари, 2013 година, во хотелот „Холидеј Ин“ во Скопје, беше одржана свеченост на која овие единаесет општини добија благодарници од швајцарскиот амбасадор во нашата земја, неговата екселенција Стефано Лазарото. Швајцарскиот амбасадор укажа на улогата на форумите, за подобрување на учеството на граѓаните во процесот на одлучување на општинско ниво, при што потенцира дека форумите претставуваат еден од клучните елементи на процесот на демократија во државата. Амбасадорот Лазарото изрази големо задоволство од прифаќањето на форумите од страна на граѓаните и од локалните власти во Република Македонија.

Програмата „Форуми во заедницата“ во континуитет е активно поддржувана од ЗЕЛС. Претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски, на свеченоста, пред присутните градоначалници, претставници од општинската администрација, граѓанските организации кои ги спроведуваат форумите: ФООМ, ЦИРА, МЦМС, АДИ и Алка и пред медиумите, ја потенцира важноста на „Форумите во заедницата“, бидејќи преку нив граѓаните активно учествуваат во донесувањето на одлуките од значење за локалното живеење, што претставува голем чекор за напредокот на демократијата во нашата земја.

- „Преку форумите, се овозможува и зголемување на степенот на взаемната соработка меѓу граѓаните и локалната власт, поради што ЗЕЛС уште во 2010 година реализира низа активности за институционализирање на форумите. Поточно, 50 општински совети изгласаа измени во статутите и ги воведоа форумите како начин на граѓанско учество“, рече Трајановски. Тој информираше дека во првата половина

The goal of this project is to ensure greater involvement of minority ethnic communities, with special emphasis on under-represented communities in the processes of decision-making at the local level, by ensuring the continuity of the work of the Commissions for Interethnic Relations (CIR), after the local elections in 2013. What is more, emphasis will be placed on increasing the involvement of women in the new mandate of CIR, facilitating citizen access to CIR members, increasing the awareness of the role of CIR, encouraging intermunicipal cooperation of the commissions.

ZELS has been active in the past period in establishing commissions for interethnic relations in the municipalities, in which, in accordance with the constitutional rights of the citizens of the communities to express themselves in their native language, the percentage of representation of the ethnic population is greater than 20% of the total number of residents in the municipality, but also in municipalities with a lower percentage than the one specified, which showed interest and desire to establish such commissions. Moreover, ZELS conducted a large number of training sessions to strengthen the capacity of their members and issued a publication "Practical Guide to the Work of the Commission for Interethnic Relations" in Macedonian and Albanian language. In 2009, ZELS donated equipment for simultaneous interpreting to 29 municipalities, which was installed in each of them, whereby it supported the municipalities in the implementation of the Ohrid Framework Agreement and provided more adequate functioning of the multiculturalism and multiethnic society at the local level.

THE NEW CYCLE OF THE THIRD PHASE OF THE PROGRAMME COMMUNITY FORUMS WILL BE IMPLEMENTED IN 11 NEW MUNICIPALITIES

Bogovinje, Brvenica, Vinica, Delcevo, Ilinden, Krivogastani, Macedonska Kamenica, Studenicani, Tetovo, Stip and Suto Orizari are the eleven municipalities that were included in the new cycle of the third phase of the programme Community Forums, financed by the Swiss Agency for Development and Cooperation (SDC). On that occasion, on 31 January 2013, at the Holiday Inn hotel in Skopje, a ceremony was held, at which these eleven municipalities were awarded by the Swiss Ambassador in our country, His Excellency Srefano Lazzarotto. The Swiss Ambassador pointed to the role of the forums, enhancing citizen participation in the decision-making process at the municipal level, whereby he emphasised that forums represent one of the key elements of the process of democracy in the country. The Ambassador Lazzarotto expressed great satisfaction with the acceptance of the forums by the citizens and local authorities in the Republic of Macedonia.

The Programme Community Forums has been actively supported by ZELS. The ZELS President, Koce Trajanovski, at the ceremony before the attending mayors, representatives of the municipal administration, civil organisations that implement the forums, such as: FOOM, CIR, MCIC, ADI and Alka and the media, emphasised the importance of "Community Forums", because through them citizens actively participate in the adoption of decisions significant for the local life, which is a big step for the progress of democracy in our country.

- "Through the forums, it is possible to increase the degree of mutual cooperation between the citizens and the local authorities, due to which ZELS, as early as in 2010, implemented a series of activities to institutionalise the forums. Specifically, 50 municipal councils adopted amendments to the statutes and introduced the forums as a way of citizen participation", said Trajanovski. He also informed that in the first half of 2013, the ZELS Training Centre will conduct training for certification of moderators, who will lead Community Forum sessions, which was preceded by the prepara-

на 2013 година, ЗЕЛС тренинг центарот ќе реализира обука за сертифицирање на модераторите, што ќе ги водат сесиите за „Форумите во заедницата“, на што претходеше подготвување на материјалите и прирачникот за полагање на испитот. Од името на новите 11 општини, во кои, во оваа и во следната година ќе се реализираат форумите, се благодарат Енвер Пајазити, градоначалник на општина Брвеница.

Програмата, активно поддржана од ЗЕЛС, во овој циклус вклучи два типа на форуми – седум општини ќе спроведуваат проектен форум и четири општини ќе спроведуваат меѓуопштински форум. Вкупниот буџет на програмата за тековниот циклус 2013/2014 година изнесува 43 милиони и 200 илјади денари, од кои половината се учество на општините, а останата половина, донација на Швајцарската агенција за развој и соработка (СДЦ).

tion of materials and manual for taking the exam. Enver Pajaziti, Mayor of Brvenica, expressed his gratitude on behalf of the 11 new municipalities, in which, in the course of this and the following year, forums will be implemented.

The Programme, actively supported by ZELS, included two types of forums in this cycle - seven municipalities will implement a Project Forum and four municipalities will conduct an Intermunicipal Forum. The total budget of the programme for the current cycle 2013/2014 is in the amount of 43 million and 200 thousand denars, half of which are participation of the municipalities, and the remaining half, a donation by the Swiss Agency for Development and Cooperation (SDC).

ЗЕЛС ГО ОБЈАВИ ИЗВЕШТАЈОТ ЗА РЕАЛИЗИРАНИ ОБУКИ ВО 2012 ГОДИНА

ЗЕЛС го подготви и го објави Извештајот за реализирани обуки во 2012 година за општинската администрација и избрани функционери на локално ниво, во кој се прикажани областите и темите на одржаните обуки и нивната посетеност. Притоа е направена паралела со предвидениот План за обуки на ЗЕЛС за 2012 година, а наведени се и дополнително организирани обуки, што ЗЕЛС ги реализира во зависност од барањата и итните потреби на општинската администрација.

Во согласност со годишните програмски проекции, во 2012 година реализирани се 20 тематски единици, од кои дел опфаќаат 21 тематски модул од Планот за обуки 2012, односно 3 советувања, 1 работилница, 15 теми на обуки и 9 студиски посети, на кои биле опфатени 1393 лица од општинската администрација. Обуките се одржуваа како едnodневни и дводневни, а во согласност со извршената јавна набавка, како логистички центри беа користени хотелски капацитети во Скопје, Маврово и Струга.

Од средината на ноември, 2012 година, ЗЕЛС користи свои простории за обуки, кои се наоѓаат во рамките на административната зграда на ЗЕЛС. Кон крајот на 2012 година беше направена адаптација и приспособување на просторот, со што ЗЕЛС го комплетира ЗЕЛС тренинг центарот и со адекватни и високо професионални технички и просторни услови.

Во извештајот е нагласено дека во согласност со Планот за обуки за 2012 година, спроведени се 15 тематски модули, од вкупно 43, кои се распределени во 12 области утврдени според одредени надлежности на локалните власти урбанизам (5), право (3), финансии (7), човечки ресурси (3), пожарникарство (5), односи со јавност (3), образование (2), животна средина (6), локален економски развој (2), информатичко- комуникациски технологии (5), сообраќај (1) и останати области (2). Најмногу активности се евидентирани во областа на урбанизмот, со четири опфатени теми на кои се спроведени 2 советувања и 1 обука со вкупно 353 учесници, што претставува 25% од вкупниот број учесници во сите активности за градење на капацитетите, кои беа спроведени од ЗЕЛС во 2012 година.

Во рамките на дополнително организирани обуки што ЗТЦ ги спроведе, независно од Планот за обуки за 2012 година се и обуките во рамки на проектот САТИС на тема „Користење на локални ресурси за одржлив микро- регионален развој во агробизнисот и туризмот“, едnodневната обука за примена на Законот за јавна чистота со подзаконските акти и обуките во рамките на Проектот „Сертификација на бизнис повољни општини“. На иницијатива на општина Центар, ЗЕЛС се вклучи во поддршка и организација на советувањето за домување, наменето за примена на Законот за домување и подзаконските акти, а во соработка со Делегацијата на Европската комисија во Република Македонија, ЗЕЛС успеа да ги вклучи општините во студиските програми на ТАИЕХ што се организираат во Брисел, при што беа реализирани 9 студиски посети во области: ЕУ регионална политика и структурни фондови, управување со отпад (2), јавни набавки, рурален развој, развој на одржлив туризам и улогата на локалните власти, регионална развојна политика, одржлива урбана мобилност и заштита на културното наследство на локално ниво. Извештајот се наоѓа на веб-страницата на ЗЕЛС- www.zels.org.mk.

ZELS PUBLISHED THE REPORT ON IMPLEMENTED TRAININGS IN 2012

ZELS prepared and published the Report on Implemented Trainings for the Municipal Administration and Appointed Officials at the local level for 2012, which presented the areas and topics of trainings and their attendance. It also draws a parallel between the projected training plan of ZELS for 2012, and includes the additionally organised trainings that ZELS implemented depending on the requirements and urgent needs of the municipal administration.

In accordance with the annual programme projections, in 2012 20 thematic units, were realised, some of which include 21 topical modules of the Training Plan for 2012, that is, 3 counsellings, one workshop, 15 training topics and 9 study visits that included 1393 persons of the municipal administration. The trainings were held as one-day and two-day trainings, and in accordance with the conducted public procurement, the hotel facilities in Mavrovo, Skopje and Struga were used as logistic centres.

Since the middle of November 2012, ZELS has been using its training premises, which are located within the administrative building of ZELS. Towards the end of 2012 adaptation and adjustment of the space was made, which enabled ZELS to complete the ZELS Training Centre with adequate and highly professional technical and spatial conditions.

The report stated that, in accordance with the Training Plan for 2012, 15 thematic modules were conducted, of a total of 43, which are divided in 12 areas identified by certain competences of the local authorities – urban planning (5) law (3) finance (7) human resources (3), firefighting (5), public relations (3) education (2) environment (6) local economic development (2), information and communication technologies (5) traffic (1) and other areas (2). Most activities are recorded in the area of urban planning, with four covered subjects on which two counsellings and one training were conducted with a total of 353 participants, representing 25% of the total number of participants in all capacity building activities, which were conducted by ZELS in 2012.

Among the additionally organised trainings that ZTC implemented, regardless of the Training Plan for 2012, were also the trainings within the SATIS Project on the subject “Using Local Resources for Sustainable Micro-Regional Development in Agribusiness and Tourism”, one-day training for application of the Law on Public Hygiene with its bylaws and a training within the Project “Certification of Business Favourable Municipalities”. On the initiative of the Municipality of Centar, ZELS became involved in the support and organisation of counselling on the subject of housing intended for the application of the Law on Housing and its bylaws, and in cooperation with the Delegation of the European Commission in the Republic of Macedonia, ZELS managed to include municipalities in the study programmes of TAIEH organised in Brussels, whereby 9 study visits were conducted in the following areas: EU regional policy and the structural funds, waste management (2), public procurement, rural development, development of sustainable tourism and the role of local authorities, regional development policy, sustainable urban mobility and protection of cultural heritage at the local level. The report may be found on the website of ZELS-www.zels.org.mk.

АКТИВНОСТИ НА ЗЕЛС И НА МРЕЖАТА НА ТЕРИТОРИЈАЛНИ ПРОТИВПОЖАРНИ ЕДИНИЦИ –ТППЕ, ВО КРЕИРАЊЕТО И ДОНЕСУВАЊЕТО НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПОЖАРНИКАРСТВО

БРОЈНИ СТАВОВИ НА ЗЕЛС ИНКОРПОРИРАНИ ВО ЗАКОНСКИТЕ ПРЕДЛОЗИ ЗА РЕГУЛИРАЊЕ НА ПОЖАРНИКАРСТВОТО ВО ЗЕМЈАВА

„ Да се консултира ЗЕЛС при креирањето на прописите што ги носи директорот на Дирекцијата за заштита и спасување (ДЗС), а кои се однесуваат на правата на пожарникарите и на територијалните противпожарни единици (ППЕ), од собраните средства од дванаесетпроцентното зафаќање од осигурувањето на имоти и каско осигурувањето, што ги добива Дирекцијата за заштита и спасување, 40 % стриктно ќе се користат за набавка на противпожарна опрема и средства за гаснење на пожарите за потребите на територијалните противпожарни единици во локалната власт, останатите 60% од собраните средства ќе се користат за авионите за гаснење на пожари на Дирекцијата, за нивното сервисирање, годишните прегледи, осигурувањето, набавката на резервни делови, гориво и други потреби, општините со население поголемо од 24 илјади, да имаат еден пожарник на секои 1.500 жители, што претставува европски и меѓународен стандард, лекарските прегледи за пожарникарите, да се вршат на секои 18 месеци.”

Ова беа дел од меѓусебно изградените ставови на претставниците на ЗЕЛС, на Министерството за одбрана и на Дирекцијата за заштита и спасување (ДЗС), на состанокот што се одржа на 30 јануари, 2013 година, а кои се однесуваат на утврдување на Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за пожарникарство, што Владата на РМ го достави на разгледување и до ЗЕЛС.

Големиот број измени што претходно ги утврди ЗЕЛС, преку активностите на специјално формираната комисија на претставници од Мрежата на територијални противпожарни единици –ТППЕ, во рамките на ЗЕЛС, заедно со претставниците од Синдикатот на пожарникарите и од Противпожарниот сојуз на Република Македонија, веќе беа инкорпорирани од страна на Министерството за одбрана и ДЗС, кои се предлагачи на овој Предлог- закон. Сепак, имаше и одредби по кои не се постигна взаемна согласност и останаа отворени за натамошна дискусија. На оваа средба недефинирано остана барањето на ЗЕЛС, за зголемувањето на процентот од 2% на 5%, за издвојување од средствата за осигурување на моторните возила.

Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за пожарникарство, на почетокот на месец февруари, 2013 година беше доставен до Собранието на РМ.

ПРЕДЛОЗИ ЗА ВОВЕДУВАЊЕ НА МОДЕРНА ОБРАЗОВНА ПРОГРАМА ЗА ПОЖАРНИКАРИТЕ И ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ПОВЕЌЕ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ЗА ППЕ

„Средствата што ги добива Дирекцијата за заштита и спасување од зафаќањето од 12% од наплатените средства од осигурувањето на имоти и каско осигурувањето во земјата, во целост да се користат само за потребите на територијалните противпожарните единици на локалните власти, Министерството за образование и наука да воспостави четиригодишна програма за обезбедување на изучување на професијата – пожарникар, да се зголеми процентот од 2% на 5% од зафаќањето што го добиваат ППЕ на локалните власти од осигурувањето на моторните возила, сите одлуки на директорот на ДЗС претходно да бидат донесувани во консултација со ЗЕЛС и бројот на пожарникари да се утврдува за секои 1500 жители во општината по еден пожарникар.”

Ова се најзначајните предлози за кои се залагаше ЗЕЛС да бидат инкорпорирани во Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за пожарникарство, што Владата на РМ ѝ го достави на Заедницата на изјаснување по истиот. Освен овие решенија ЗЕЛС достави и многу други значајни предлози кои беа од суштинско значење за обезбедување на професионална заштита од пожари во локалната власт. Во периодот од ноември 2012 до февруари 2013, а особено од 2 до 5 јануари, 2013 година, предложените измени интензивно беа разгледувани во просториите на ЗЕЛС, од страна на Мрежата на територијални противпожарни единици –ТППЕ, заедно со претставниците од Синдикатот на пожарникарите и од Противпожарниот сојуз на Република Македонија.

Во дискусиите на членовите на Мрежата, беа опфатени многу значајни предлози кои беа насочени кон одредбите за финансирањето на територијалните противпожарни единици (ППЕ), односно начинот на распределбата на средствата на ПП единиците, начинот на формирање на противпожарните единици во рамките на правните лица, минималниот број на професионални пожарникари потребни во една ППЕ, како и дефинирањето која ППЕ ќе преземе активности за гасење на пожар настанат на територија на друга локална власт, каде нема противпожарна единица. Беа разгледувани статусните прашања на пожарникарите, дефиниран е нов назив, пожарникар-спасител, потоа потребата за обуки на пожарникарите, а детално беа разгледувани и одредбите за осигурување. Беше дефиниран потребниот степен на образование на пожарникарите, процесот на континуираната надградба, потоа, обврската за лекарски прегледи која според понуденото решение беше во судир со веќе постоен друг закон и низа други прашања од оваа област.

Во предлог-законот прецизно се наведува распределувањето за покривање на пожарите, во општини кои немаат ППЕ единици, што е од особено значење за обезбедување на покриеност на цела територија на нашата земја од професионална заштита, во случај на пожари. Исто така, утврден е и минималниот број на професионални пожарникари во противпожарните единици (ППЕ). Во општини до 10.000 жители, тој број изнесува девет лица, во општини од 10.000 до 15.000 потребни се 13 професионални пожарникари, а 17 професионалци треба да имаат општините кои имаат од 15.000 до 24.000 жители.

СЕРИОЗЕН ПРИСТАП НА ЗЕЛС КОН ЗАКОНСКОТО ДЕФИНИРАЊЕ НА ПРОТИВПОЖАРНАТА НАДЛЕЖНОСТ НА ОПШТИНИТЕ

Префрлањето на противпожарните единици под надлежност на локалната власт, ја услови потребата од преземање на посуштествени промени во Законот за пожарникарство од 2004 година, кој имаше измени во 2007 година. Противпожарните единици ги изнесуваа своите барања кај локалните власти, но раздвижувањето на целиот процес се случи по формирањето на Мрежата на територијални противпожарни единици – ТППЕ, во рамките на ЗЕЛС. Дополнителен фактор за преземање на сериозни чекори во регулирањето на оваа област од локалното владеење, се случи и по зачестениот број на пожари во летните периоди, проследени со сериозни материјални штети и човечки жртви, поради што Владата на РМ во септември, минатата година го задолжи Министерството за одбрана, во соработка со Дирекцијата за заштита и спасување, да ѝ достават Предлог - закон за дополнување на Законот за пожарникарството („Сл. весник на РМ” бр.67/04 и 81/07). Подготвениот Предлог-закон за изме-

нување и дополнување на Законот за пожарникарство, на 6 ноември беше доставен до ЗЕЛС заради добивање на мислење. Беше свикана итна седница на Мрежата при ЗЕЛС -ТШПЕ на која беа поканети претставниците од Синдикатот за пожарникари на РМ и Противпожарниот сојуз на РМ, кои дискутираа по доставените измени, по што беше формирано потесно работно тело од пет претставници: тројца од Мрежата и по еден од Синдикатот и од Противпожарниот сојуз. Донесениот став, што беше упатен до Владата на РМ, беше дека измените се неприфатливи од формални, материјални и фактички причини. Беше истакнато дека предлогот на законот не е изработен во работна група во состав наведен во заклучок на Владата, каде се предвидуваат и претставници од ЗЕЛС и дека за изјаснување од страна на ЗЕЛС беа оставени само два работни дена. Работната група во писмото наведе и низа материјални недостатоци кои се однесуваат на доставениот предлог. Ваквиот став на ЗЕЛС, Владата го прифати, па утврди пролонгирање на рокот за изјаснување по предлог-законот. Тоа остави можност членовите на Мрежата да ги интензивираат активностите, по што беа одржани поголем број на состаноци на кои се донесоа суштествени забелешки и предлози за подобрување на предложените законски измени. Ова беше од особено значење, бидејќи со Законот за пожарникарството („Сл. весник на РМ“ бр. 67/04 и 81/07) се уредува формирањето, организирањето и дејствувањето на противпожарните единици, доброволните противпожарни здруженија, гасењето на пожарите, како и условите за производство, ставање во употреба и одржување на уредите, опремата и средствата за гасење на пожари. Законот го дефинира пожарникарството како работа чие трајно и непречено извршување го обезбедува Република Македонија и општините и градот Скопје, односно општините во градот Скопје во согласност со законот, и каде пожарникарството е дефинирано како работа од стручен и хуманитарен ка-

рактер од јавен интерес и претставува дел од единствениот систем за заштита и спасување во земјава.

THE ACTIVITIES OF ZELS AND OF THE NETWORK OF TERRITORIAL FIREFIGHTING UNITS - TFU IN THE CREATION AND ADOPTION OF THE DRAFT-LAW AMENDING THE LAW ON FIREFIGHTING

NUMEROUS POSITIONS OF ZELS INCORPORATED INTO THE LEGISLATION PROPOSALS FOR REGULATION OF FIREFIGHTING IN THE COUNTRY

“To consult ZELS upon drawing up regulations adopted by the Director of the Directorate for Protection and Rescue (DPR), which relate to the rights of firefighters and territorial firefighting units (TFU), from the collected funds from the 12% of insurance of properties and Casco insurance received by the Directorate for Protection and Rescue, 40% will be used strictly for the purchase of firefighting equipment and fire fighting resources for the needs of the territorial firefighting units in the local government, the remaining 60% of the collected funds will be used for the firefighting planes of the Directorate for their servicing, annual inspections, insurance, supply of spare parts, fuel and other necessities, municipalities with a population greater than 24 thousand inhabitants, should have one firefighter for every 1 500 inhabitants, which is a European and international standard, medical examinations for firefighters to be carried out every 18 months”

These were some of the mutually established positions of the representatives of ZELS, the Ministry of Defence and the Directorate for Protection and Rescue (DPR), at the meeting held on 30 January 2013, which were related to the determination of the Draft-Law Amending the Law on Firefighting, that the Government of the Republic of Macedonia had also submitted to ZELS for reviewing.

The large number of modifications previously established by ZELS, through the activities of a specially established commission of representatives from the Network of Territorial Firefighting Units - TFU within ZELS, along with representatives of the Union of Firefighters and the Fire Union of the Republic of Macedonia, have already been incorporated by the Ministry of Defence and the DPR, which are proposers of this law. However, there were provisions for which there was no mutual agreement and they remained open for further discussion. At this meeting, the request of ZELS for increasing the percentage for allocation of funds for insurance of motor vehicles from 2% to 5% remained undefined.

The Draft-Law Amending the Law on Firefighting, in the beginning of February 2013 was submitted to the Assembly of RM.

PROPOSALS FOR INTRODUCING MODERN EDUCATION PROGRAMME FOR FIREFIGHTERS AND PROVIDING MORE FUNDING FOR TFU

“The funds received by the Directorate for Protection and Rescue of the 12% of funds collected from property insurance and Casco insurance in the country to be used entirely only for the needs of the territorial firefighting units of the local government, the Ministry of Education and Science to establish a four-year programme for providing studies for the firefighter profession, to increase the percentage from 2% to 5% of the share received by TFU of the local authorities from the insurance of motor vehicles, all decisions of the Director of the DPR should be adopted with previous consultation with ZELS and the number of firefighters to be determined by the ratio: one firefighter for every 1500 inhabitants in the municipality.”

These are the most significant proposals that ZELS requested to be incorporated in the Draft-Law Amending the Law on Firefighting, submitted by the Government of the Republic of Macedonia to the Association for the purpose of reviewing. Apart from these solutions, ZELS delivered many other important proposals that were essential for providing professional fire protection in the local government. During the period from November 2012 to February 2013, in particular from 2 to 5 January 2013, the proposed changes were intensively discussed at the premises of ZELS by the Network of Territorial Firefighting Units-TFU, along with the representatives from the Union of Firefighters and the Fire Union of the Republic of Macedonia.

In the discussions of the members of the Network, many important proposals were included that were directed to the provisions for financing territorial firefighting units (TFU), that is, the manner of allocation of funds to FF units, the method of establishing the firefighting units within legal entities, the minimum number of professional firefighters needed in a FFU, as well as defining which FFU will take fire extinguishing activities occurring on the territory of another local authority, where there is no firefighting unit. The status issues relating to firefighters were considered, a new title was defined -firefighter-rescuer, then the need for training of firefighters, and the insurance provisions were reviewed in detail. The required level of education for firefighters was defined, the process of continued upgrade, then the responsibility for medical examinations, which according to the offered solution was in conflict with an already existing other law and a range of other issues in this area.

The draft-law clearly states the allocation for covering fires in municipalities without FFU units, which is of particular importance to ensure coverage of the entire territory of our country with professional protection, in case of fires. The minimum number of professional firefighters in a single firefighting unit (FFU) was also defined. In municipalities up to 10 000 residents, that number is nine persons, in municipalities from 10 000 to 15 000, there should be 13 professional firefighters and 17 professionals should be engaged in municipalities having from 15 000 to 24 000 inhabitants.

SERIOUS APPROACH OF ZELS TO THE LEGAL DEFINITION OF THE FIREFIGHTING COMPETENCE OF THE MUNICIPALITIES

The transferring of the firefighting units under the competence of the local government, conditioned the need of undertaking more fundamental reforms in the Law on Firefighting of 2004, which was amended in 2007. The firefighting units presented their demands to the local authorities, but the development of the whole process occurred after the establishment of the Network of Territorial Firefighting Units - TFU within ZELS. An additional factor for taking serious steps in the regulation of this area of local governance, occurred after the frequent number of fires during the summer period, followed by serious material damage and casualties, as a result of which the Government of RM, in September last year obliged the Ministry of Defense, in cooperation with the Directorate for Protection and Rescue, to submit to the Government a Draft-Law Amending the Law on Firefighting (“Official Gazette of RM” No.67/04 and 81/07). The drawn up Draft-Law Amending the Law on Firefighting, was submitted to ZELS on 6 November to the purpose of obtaining its opinion. An urgent meeting of the Network within ZELS-TFU was convened, at which representatives of the Union of Firefighters and the Fire Union of the Republic of Macedonia were invited, who discussed the submitted amendments, after which a close working body of five representatives was established: three from the Network and one representative from the Firefighters Union and the Fire Union of RM. The adopted position, which was submitted to the Government of RM was that the modifications were unacceptable due to formal, material and factual reasons. It was stated that the draft-law was not developed in a working group, as stipulated in the conclusion of the Government, citing that ZELS representatives should also be engaged and that for the opinion of ZELS only two working days were left. The working Group in the letter stated a series of material deficiencies related to the submitted proposal. This position of ZELS was accepted by the Government and it determined an extended deadline for creating an opinion on the draft-law. That provided the possibility for the Network members to intensify their activities, whereafter a large number of meetings were held, which have brought substantial observations and suggestions for improving the proposed legislative changes. This was of particular importance, since the Law on Firefighting (“Official Gazette of RM” No. 67/04 and 81/07) regulates the establishment, organisation and operation of firefighting units, volunteer fire associations, extinguishing of fires, as well as the terms of production, putting into service and maintenance of the devices, equipment and means of extinguishing fires. The Law defines firefighting as an activity the permanent and smooth performance of which shall be provided by the Republic of Macedonia and the municipalities and the City of Skopje, i.e. the municipalities in the City of Skopje, in accordance with the law and firefighting is defined as an activity of professional and humanitarian character of public interest and is a segment of the unique system of protection and rescuing in the country.

ПРОГРАМА ЗА ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ ИЗРАБОТИЛЕ ТРЕТИНА ОД ЛОКАЛНИТЕ ВЛАСТИ ВО ЗЕМЈАВА

ONE THIRD OF LOCAL AUTHORITIES IN THE COUNTRY HAVE DRAWN UP AN ENERGY EFFICIENCY PROGRAMME

„Третина од локалните власти во земјава доставиле тригодишна програма за енергетска ефикасност на општината на одобрување до Агенцијата за енергетика на Република Македонија (АЕ), обврска утврдена со Законот за енергетика од 2011 година. Програмите, како и Акционите планови, се важни документи, кои овозможуваат увид во состојбата на јавните објекти во Република Македонија и потрошувачката на енергија во истите и претставуваат основа за изработка на Националниот акционен план за енергетска ефикасност“. Ова беше изнесено на собирот на експерти, во организација на АЕ, одржан на седми февруари, 2013 година во конференциската сала во Владата на Република Македонија, посветен токму на разгледување на состојбата на доставени и одобрени програми за енергетска ефикасност на општините и утврдување на пречките и проблемите со кои се соочуваат локалните власти при изработка на овој документ.

Во согласност со Законот за енергетика од 2011 година, општините се надлежни за :

1. Подготвување на тригодишни програми за енергетска ефикасност;
2. Подготвување на годишни анализи за потрошувачката на енергија;
3. Организирање на мониторинг над потрошувачката на енергија;
4. Обезбедување периодични енергетски контроли и сертификати за енергетска ефикасност на јавните објекти;
5. Вградување на сончеви колектори за топла вода, ако тоа е економски исплатливо;
6. Спроведување на програмите за енергетска ефикасност. Советот на општината на предлог на градоначалникот е должен да донесе Програма за развој на енергетиката на општината (член 132), додека енергетските субјекти на територијата на општината, по барање на општината, се должни да дадат податоци за изработка на програмата и планот за реализација на програмата (член 133).

Како едена од главните пречки за извршување на оваа обврска од страна на општините, присутните градоначалници го посочија проблемот со недоволно обучената општинска администрација за изработка на ваква програма. Тие предложија реализација на адекватни обуки за претставниците од општините, при што укажаа дека е добредојдена и стручната помош од самата Дирекција. Беше истакнато дека помалите, особено руралните општини, поради лошата финансиска состојба, не можат да си дозволат ангажирање на консултант што ќе им помогне во изработката на програмата, како што во поголем процент, сметаат дека постапиле поголемите општини. Тоа ги поттикна претставниците од општините, кои веќе изработиле ваква програма, да предложат меѓусебно споделување на изработените и одобрени документи, што ќе им послужат на колегите од другите општини, како адекватни примери. Присутни се согласија дека голема поддршка би

“One third of the local authorities in the country have so far submitted a three-year energy efficiency programme of the municipality for approval to the Energy Agency of the Republic of Macedonia (EA), an obligation established by the Law on Energy of 2011. The Programmes and the Action plans are significant documents, which provide insight into the state of public facilities in the Republic of Macedonia and the energy consumption in them and provide the basis for the preparation of a National Action Plan for Energy Efficiency.” This was stated at the meeting of experts, which was organised by EA and held on the seventh of February 2013, at the business hall of Skopje Fair, dedicated precisely to the reviewing of the status of submitted and approved municipal energy efficiency programmes and identification of the obstacles and problems faced by local authorities in the preparation of this document.

Pursuant to the Law on Energy of 2011, municipalities are responsible for:

1. Preparation of three-year energy efficiency programmes;
2. Preparation of annual energy consumption analysis;
3. Organisation of monitoring of energy consumption;
4. Providing periodic energy controls and energy efficiency certificates for public buildings;
5. Installation of solar collectors for hot water, if it is economically feasible;
6. Implementation of energy efficiency programmes. The Municipal Council, upon a proposal by the Mayor, is required to adopt a municipal Energy Development Programme (Article 132), while the energy entities on the territory of the municipality, at the request of the municipality, are obliged to provide data for the development of the programme and the plan on implementation of the programme (Article 133).

The mayors present at the meeting stated that one of the main obstacles to the execution of this obligation by the municipalities was the problem of lack of trained municipal administration for the creation of such a programme. They proposed implementation of adequate training for the representatives of the municipalities, whereby they indicated that the timely and professional assistance from the Agency is also welcomed. It was pointed out that smaller, especially rural municipalities, due to the poor financial situation, are not able to afford hiring a consultant to assist them in the preparation of the programme, such as a higher percentage of larger municipalities, as they believe, acted. It urged the representatives of the municipalities which have already developed such a programme, to offer mutual sharing of developed and approved documents that will serve their counterparts from other municipalities, as appropriate examples. The attendees agreed that a great support would be the presence of repre-

претставувало присуството на претставници од АЕ на работни состаноци со општините, при подготвувањето на овој документ, а беше иницирана и идејата за подготовка на упатство за изработка на програмите за енергетска ефикасност.

Дел од експертите сметаат дека на општината не ѝ е потребно стручно лице кое би ги посочило објектите каде треба да се извршат зафати за енергетска ефикасност, односно дека категоризацијата може да се направи и според годината на изградба. На пример, објекти изградени пред и по земјотресот, потоа објекти изградени по 1982 година, според ЈУС стандардите, па сè до 1991 година кога запазувањето на овие стандарди е намалено. Преовладуваше мислењето дека за изработка на ваква Програма за енергетска ефикасност на општината, потребен е сериозен ангажман на луѓе кои имаат познавања од оваа проблематика. Беше посочено дека сметките за потрошена енергија за јавните објекти што ги плаќаат општините, не се секогаш релевантен параметар според кој може да се одреди состојбата со енергетската ефикасност на еден објект, бидејќи на пример, за еден објект сметката за топлинска енергија може да е ниска, но тоа да не се должи на енергетската ефикасност на објектот, туку на фактот дека тој објект се грее помалку од потребното. За секој објект потребно е да се направи прелиминарна енергетска контрола, за да се увиди неговата состојба, а за тоа би биле потребни обемни обуки на општинските кадри. Како поддршка за општините во оваа област беше предложено утврдување на методологија за изработка на програмите за енергетска ефикасност. Претставници од одредени општини истакнаа дека при изработката на овој документ користеле странска донација од експертски искуства, при што била искористена и законската можност за меѓуопштинска соработка, со цел намалување на трошоците. Вакво пример беше посочен од општините Богданци и Гевгелија.

ЗЕЛС, преку Мрежата за енергетска ефикасност, како и Мрежата за заштита на животната средина, досега даде значајна поддршка на општините во реализацијата на голем број на законски обврски на локалните власти од овие области. Беа реализирани низа обуки за зајакнување на капацитетите на општинската администрација, токму во контекст на квалитетно исполнувањето на законските обврски. ЗЕЛС постави и веб-страница www.eeopstini.mk на која се изнесени податоци на потрошувачката на енергија на јавните објекти во општините, а поставен е и портал за енергетска ефикасност www.eeportal.mk/mk. Неодамна, активностите на ЗЕЛС беа дополнети и со изработката и донесувањето на Акционен план на ЗЕЛС за развој на нови политики и промоција на локалните иницијативи во справувањето со климатските промени 2012 -2015 година.

ЗАПОЧНА ПРВАТА ФАЗА ОД РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРОЕКТОТ ЗА ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ

ЗЕЛС изработи проектно решение за реализација на активности за зголемување на енергетската ефикасност во административната зграда на ЗЕЛС. Со тоа започнува реализацијата на првата фаза од проектот „Создавање услови за справување со климатски промени преку стимулирање на мерки за енергетска ефикасност и овозможување услови за ЕСКО компании на локално ниво“, што ЗЕЛС го реализира со поддршка на НАЛАС а, кој е во рамките на ТДГЛ програмата на UNDP „Размислувај глобално, развивај локално“.

Во оваа фаза од проектот, освен изработката на проектно решение, ќе се набави и дополнителна опрема, со која ќе се надгради искористеноста на енергијата од постојните фото-волтаични панели. Тоа ќе овозможи складирање и зголемена искористеност на произведената соларна енергија од панелите. Енергијата е предвидено да се искористува за потрошувачката на клима уредите во ЗЕЛС, а особено за просторијата во која се сместени серверите од системот за е-услуги, што ЗЕЛС им ги дава на општините. Со успешна имплементација на пилот проектот се предвидува искористеноста на произведената енергија во панелите да достигне до 60%. Добиените резултатите од овој проект ќе бидат промовирани пред општините, како и на веб-страницата на ЗЕЛС www.zels.org.mk, веб-страницата за следење на потрошувачка на енергија www.eeopstini.mk, како и на порталот за енергетска ефикасност www.eeportal.mk/mk.

Како идни чекори од ТДГЛ програмата и Акциониот план на ЗЕЛС

representatives from EA at the working meetings with the municipalities, in the preparation of this document, and they also initiated the idea for the preparation of instructions for drawing up energy efficiency programmes.

Some experts believe that the municipality does not need an expert that would indicate the buildings where energy efficiency interventions should be carried out, that is, the categorisation may also be made according to the year of construction. For example, buildings constructed before and after the earthquake, then buildings built after 1982, according to JUS standards, until 1991 when the compliance with these standards was to a lower level. The prevailing opinion was that the preparation of such an energy efficiency programme of the municipality requires a serious commitment of people who have knowledge of this matter. It was pointed out that the bills for consumed energy for public facilities paid by municipalities, are not always a relevant parameter to determine the state of the energy efficiency of a facility because for example, the bill for heating energy of a facility may be low, but that is not due to the energy efficiency of the facility, but due to the fact that this facility is being heated less than necessary. For each facility it is necessary to make a preliminary energy control, in order to verify its state, and that would require extensive training of municipal staff. In order to support municipalities in this area, it was suggested that the methodology for the development of energy efficiency programmes should be determined. Representatives from certain municipalities noted that for the preparation of this document they used foreign donation of professional experiences, whereby they used the legal possibility for intermunicipal cooperation, in order to reduce the costs. Such an example was provided by the municipalities of Bogdanci and Gevgelija.

ZELS, through the Network for Energy Efficiency and the Network for Environment Protection, has given significant support to municipalities in the implementation of a large number of legal obligations of the local authorities in these areas. A succession of training sessions were held to strengthen the capacities of the municipal administration, precisely in the context of quality fulfilment of legal obligations. ZELS also established a website www.eeopstini.mk where data on energy consumption of public buildings in municipalities are provided and a portal for energy efficiency www.eeportal.mk/mk was also created. Recently the activities of ZELS have also been complemented by the development and adoption of the ZELS Action Plan for development of new policies and promotion of local initiatives to deal with climate change 2012 -2015 year.

THE FIRST PHASE OF IMPLEMENTATION OF THE ENERGY EFFICIENCY PROJECT COMMENCED

ZELS developed a project solution for the implementation of activities aimed at increasing energy efficiency in the administrative building of ZELS. That marked the beginning of the implementation of the first phase of the project entitled “Creation of conditions for dealing with climate change by stimulating energy efficiency measures and enabling conditions for ESCO companies at the local level”, implemented by ZELS with the support of NALAS, within the TDGL programme of UNDP - “Think Globally, Develop Locally”.

In this phase of the project, except for the development of the project solution, additional equipment will be provided that will upgrade the energy usage from the existing photo-voltaic panels. It will allow for the storage and increased utilisation of the solar energy produced by the panels. It was projected that the energy should be used for the consumption of the air conditioning in ZELS, especially for the premises where the servers of the system for e-services are located, that ZELS provides for the municipalities. With the successful implementation of the pilot project, it is envisaged that the utilisation of the energy produced in the panels should reach up to 60%. The results achieved by this project will be promoted in front of the municipalities, as well as posted on the website of ZELS www.zels.org.mk, the website on monitoring energy consumption www.eeopstini.mk, as well as, the energy efficiency portal www.eeportal.mk/mk.

за поддршка на општините при справување со климатски промени, се предвидува и развивање и надградување на постојната веб-страница за енергетска ефикасност (www.eeopstini.mk), каде ќе се развие модулот за размена на најдобри практики од областа на енергетска ефикасност, преку кој општините ќе можат да ги претставуваат своите реализирани проекти, или да се запознаат со содржините од оваа област, што ги реализираат нивните колеги од другите општини. Во рамките на програмата како идни активности се предвидени и Студија за поддршка и основање на ЕСКО компании кои ќе делуваат на локално ниво, како и зголемување на капацитетите на ЗЕЛС преку оформување на ЗЕЛС општинска единица за енергетски заштеди. Иницијативата на ЗЕЛС и ТГДЛ програмата на УНДП ја користи регионалната соработка за да се реализираат активности за справување со климатските промени на локално ниво во Југоисточна Европа.

The future steps of the TDGL programme and the ZELS Action Plan to support municipalities in dealing with climate change, provide for the development and upgrading of the existing energy efficiency website (www.eeopstini.mk), where the module for exchange of best practices in the field of energy efficiency will be developed, through which municipalities will be able to present their implemented projects, or learn about the projects in this area, implemented by their counterparts from other municipalities. Within this programme, as future activities the Study for Support and Establishment of ESCO Companies acting locally, as well as increasing the capacity of ZELS by establishment of ZELS municipal energy saving unit, were projected. The initiative of ZELS and the TDGL Programme of UNDP uses regional cooperation to implement activities aimed at climate change management at the local level in Southeast Europe.

ЗАВРШУВА И ПОСЛЕДНИОТ ПОВИК ЗА ПРОЕКТИ ОД ИПА ПРОГРАМАТА ЗА ПРЕКУГРАНИЧНА СОРАБОТКА МЕЃУ МАКЕДОНИЈА И БУГАРИЈА

Локалните власти, граѓанските организации, факултетите и други субјекти од пограничниот регион на Република Македонија и Република Бугарија, најдоцна до четврти март, 2013 година можат да испратат апликации за третиот повик за проекти од ИПА Програмата за прекугранична соработка. Овој трет повик, всушност е и последен повик од оваа програма, за периодот од 2007 до 2013 година. Вкупната сума на средства што ќе бидат дадени на располагање, изнесува 3.083.616 евра, за двете земји-партнери. Се очекува сумата да се дополни и со нереализираните средства од првиот и од вториот повик, со што би се обезбедиле над пет милиони евра на располагање. Вкупната сума од третиот повик од оваа програма изнесува околу 14 милиони евра за реализација на заеднички проекти меѓу двете земји.

Програмата за прекугранична соработка има за цел да воспостави подобрување на соработката на локалните и регионалните власти од овие две земји преку развивање и реализирање на заеднички проект. Затоа во неа се опфатени граничниот регион според НУТС 3 нивото: Благоевград и Кустендил и Македонските НУТС 3 статистички региони: Североисточен, Источен и Југоисточен регион.

THE FINAL CALL FOR PROJECTS UNDER THE IPA PROGRAMME FOR CROSS-BORDER COOPERATION BETWEEN MACEDONIA AND BULGARIA ENDS

Local authorities, civil organisations, universities and other entities from the border region of the Republic of Macedonia and the Republic of Bulgaria, at the latest by 4 March 2013, may submit applications for the third call for projects under the IPA Programme for Cross-Border Cooperation. The third call is actually the last call of this programme for the period from 2007 to 2013. The total amount of funds to be made available is 3,083,616 Euros for the two partner countries. The amount is expected to be also supplemented by the unused funds from the first and second call, which would provide over five million Euros. The total amount of the three calls

from this programme is about 14 million Euros for the implementation of joint projects between the two countries.

The Cross-Border Cooperation Programme aims to establish improved cooperation between local and regional authorities of the two countries through the development and implementation of a joint project. Therefore, it incorporates the border region in accordance with the NUTS 3 level: Blagoevgrad and Kyustendil and the Macedonian NUTS 3 statisti-

„Економски развој и социјално зближување“ и „Подобрување на квалитетот на живеење“ се двете теми на кои треба да се однесуваат проектите за последниот повик. Министерството за регионален развој и јавни работи на Република Бугарија (управувачки орган), во соработка со Министерството за локална самоуправа на Република Македонија (национален орган), со поддршка на Заедничкиот технички секретаријат (Кустендил) организираа информативни денови и обуки за потенцијални корисници и тоа на 6 јануари 2013 година, во Благоевград и на 17 јануари 2013 година во Штип. Посетата на информативните денови беше забележителна, особено што преку оваа програма досега се реализирани поголем број на проекти, за кои од страна на Брисел се добиени позитивни мислења.

Од претходниот повик се реализираат вкупно 21 проект од преку-граничниот регион, со вкупна вредност од 5.349.406,00 евра. Поголем број локални власти истакнаа дека ќе аплицираат и се надеваат дека нивниот проект ги ќе биде одобрен, со што ќе можат да обезбедат нови активности во рамките на општината и да ги подобрат условите или услугите кон граѓаните.

СЕРТИФИКАТОТ „ОПШТИНА СО ПОВОЛНО ДЕЛОВНО ОПКРУЖУВАЊЕ“ НАСКОРО И ЗА НЕКОЛКУ МАКЕДОНСКИ ОПШТИНИ

Локалните власти на Велес, Струмица и Штип, вклучени во проектот „Регионална сертификација на општините со повољно деловно опкружување“, покажаа висок процент на исполнување на обврските за стекнување со сертификатот „Општина со повољно деловно опкружување“. Ова го констатира тимот од стручни проценители, по посетите што ги направија заклучно со јануари 2013 година, заедно со координаторите од ЗЕЛС и од Сојузот на стопански комори.

Според зададените критериуми од БФЦ СЕЕ програмата, за да се добие ваков сертификат потребно е да се исполнат 12 критериуми. Поточно, треба да имаат подготвено: Стратегија за локален развој, потоа да имаат организациона единица која е задолжена за локален економски развој (КЛЕР), да формирале Постојан економски совет и да имаат воспоставено систем на услуги за добивање на градежна дозвола. Исто така, за да може општината да се стекне со сертификатот треба да има изработено аналитичка основа за поддршка на локалната деловна заедница и привлекување на инвестиции да презема активности за промоција на вложувањата и квалитетот на деловната клима во ЕЛС, да има кредитна способност и кредитна оправданост, да утврди механизми за следење на динамиката на локалниот пазар на труд и активен однос спрема утврдената состојба и потребите, потоа да воспостави услови за активна соработка меѓу приватниот и јавниот сектор адекватна инфраструктура и сигурни комунални услуги ЕЛС да спроведува

cal regions: North, East and South-East region.

“Economic Development and Social Cohesion” and “Improving the Quality of Life” are the two topics that should concern projects for the last call. The Ministry of Regional Development and Public Works of the Republic of Bulgaria (Managing Authority) in cooperation with the Ministry of Local Self-Government of the Republic of Macedonia (National Authority), with the support of the Joint Technical Secretariat (Kyustendil) organised information days and training for potential beneficiaries on 6 January 2013 in Blagoevgrad and on 17 January 2013 in Stip. The turnout at the information days was noticeable, especially due to the fact that through this programme a number of projects have been implemented, for which Brussels delivered positive opinions.

Within the previous call a total of 21 projects from the border region were implemented, with a total value of 5,349,406.00 Euros. Most local authorities stated that they would apply and hoped that their project would be approved, enabling them to provide new activities within their municipality and improve the conditions or services to citizens.

THE CERTIFICATE “MUNICIPALITY WITH A FAVOURABLE BUSINESS ENVIRONMENT” SOON TO BE GRANTED TO SEVERAL MACEDONIAN MUNICIPALITIES

The local authorities of Veles, Strumica and Stip, involved in the project “Regional Certification of Municipalities with Favourable Business Environment”, showed a high percentage of fulfilment of the obligations for obtaining the certificate, “Municipality with a Favourable Business Environment”. That was established by the team of professional evaluators, after the visits they conducted until January 2013, together with the coordinators of ZELS and the Union of Chambers of Commerce.

By the criteria provided for in the BPC SEE programme, in order to obtain such a certificate municipalities should meet 12 criteria. Specifically, they need to draw up: a Local Development Strategy, then to have an organisational unit that is responsible for local economic development (LED), to have established a Standing Economic Committee and to have established a system of services for obtaining a building permit. For one municipality to acquire the certificate, it should have also produced an analytical basis to support the local business community and attract investments, undertaken activities aimed at promotion of investment and the quality of the business climate in the ULS, to have creditworthiness and credit eligibility, to establish mechanisms to monitor the dynamics of the local labour market and active attitude towards the established state and needs, then to establish conditions for active cooperation between the private and public sector, adequate infrastructure and reliable utility services, ULS to implement a transparent tax policy and policy of charging

транспарентна даночна политика и политика за наплаќање на такси со кои се стимулира економскиот развој и да има развиена примена на информациски и телекомуникациски технологии

За сето ова, локалните власти треба да имаат видливи и подготвени докази. Тимот од проценители ги разгледуваше сите документи, при што изнесуваше и забелешки со цел подобрување на исполнетата на критериумите според БФЦ СЕЕ програмата. Врз основа на документите и дадените забелешки, ќе се подготвуваат прелиминарните извештаи, со цел добивање на потребниот сертификат. Беше забележано дека општините вложуваат големи напори за да ги исполнат сите критериуми, што укажува дека тие сериозно работат на создавање на поволна деловна клима на локално ниво.

Општините Велес, Струмица, Струга и Штип се пилот општини, чии резултати ќе претставуваат примери на добри практики извлечени од овој проект. Искуството од овој процес ЗЕЛС ќе го сподели и со останатите општини во Р. Македонија со цел да се применат добрите практики и да се подобрат условите за економски развој на локалната власт. ЗЕЛС заедно со Сојузот на стопански Комори е имплементатор на овој 18-месечен проект за сертификација на општините. Главната цел на проектот е да ја развие регионалната соработка за подобрување на ефикасноста на општините во растечката меѓународна конкуренција во економскиот сектор.

fees that stimulates the economic development and to have a developed application of information and telecommunication technologies.

For all that stated above, the local authorities should have visible and prepared evidence. The team of evaluators reviewed all the documents, also giving remarks with a view to improving the fulfilment of the criteria according to the BPC SEE programme. Based on the documents and given remarks preliminary reports will be drawn up, in order to obtain the required certificate. It was noted that municipalities are making great efforts to meet all the criteria, suggesting that they seriously work to create a favourable business climate at the local level.

The Municipalities Veles, Strumica, Struga and Stip are pilot municipalities, the results of which will represent examples of good practices drawn from this project. The experience from this process will be shared by ZELS with the remaining municipalities in the Republic of Macedonia in order to apply the good practices and to improve the conditions for the economic development of the local government. ZELS, together with the Union of Chambers of Commerce, has been implementing this 18-month project for certification of municipalities. The main objective of the project is to develop the regional cooperation for improving the performance of municipalities in the growing international competition in the economy sector.

ДЕЛЕГАЦИЈА ОД СОВЕТОТ НА ЕВРОПА ВО ЗЕЛС

Делегација од Советот на Европа, составена од шест члена, на 26 февруари, 2013 година, во просториите на ЗЕЛС имаше средба со градоначалниците: Сокол Митровски, градоначалник на општина Горче Петров, Сади Беџети, градоначалник на општина Тетово и Енвер Пајазити, градоначалник на општина Брвеница. Темите за кои делегацијата на Советот на Европа сакаше да се информира, се однесуваа на реализирањето на редовните локалните избори, предизвиците со кои се соочуваат одредени локални власти за исполнување на законската обврска за финансирање на изборите од средства на општината, содржините на изборните програми на локалните власти, како и за застапеноста на проекти за енергетска ефикасност во општинските активности.

Градоначалниците пред присутните говорера за изборните програми, при што беше потенцирано дека во нив најмногу внимание се посветува на темите кои се однесуваат на подобрување на комуналните услуги за граѓаните. Тие истакнаа дека, како и досега и понатаму, ќе се води грижа за создавање на услови за реализација на проекти поврзани со обезбедување на енергетски ефикасни јавни објекти и создавање на услови за искористувањето на природните ресурси за добивање на енергија. Исто така, беше укажано дека околу дваесетина општини, поради блокирани сметки се соочуваат со проблеми околу финансирањето на изборните комисији за спроведување на локалните избори, но дека се очекува тие наскоро да добијат поддршка од централната власт.

A DELEGATION FROM THE COUNCIL OF EUROPE IN ZELS

A delegation from the Council of Europe, composed of six members, on 26 February 2013, at the premises of ZELS, had a meeting with the mayors: Sokol Mitrovski, Mayor of the Municipality of Gorce Petrov, Sadi Bedzeti, Mayor of the Municipality of Tetovo and Enver Pajaziti, Mayor of the Municipality of Brvenica. The topics that the Council of Europe delegation wanted to be inform about were related to the implementation of the regular local elections, the challenges faced by some local authorities to meet the legal obligation for financing the elections by funds of the municipality, the content of the election programmes of local authorities, as well as the representation of energy efficiency projects in municipal activities.

Mayors spoke to the attendees about election programmes, whereby it was stated that in them most attention is given to topics that relate to improving utility services for citizens. They noted that, as before, care will be taken to the creation of conditions for the implementation of projects related to providing energy efficient public facilities and creating conditions for exploitation of natural resources to obtain energy. It was also pointed out that about twenty municipalities, due to blocked accounts, have been facing problems regarding the financing of election commissions for implementation of the local elections, but they expect that soon they would receive support from the central government.

ПРОДЛАБОЧУВАЊЕ НА СОРАБОТКАТА НА ЗЕЛС СО УНИЈАТА НА ТУРСКИ ОПШТИНИ

Делегацијата составена од 22 градоначалници од Турција, членки на Турската унија на општини, престојуваше во Република Македонија во периодот од 21 до 23 февруари, 2013 година. Целта на посетата беше продлабочување на соработката меѓу двете асоцијации на општините од двете земји, како и покренување на иницијативи за нови збратимувања меѓу општините од двете држави. По овој повод, на 22 февруари 2013 година, во хотелот Холидеј Ин, се организираше конференција на која се говореше за надлежностите што ги имаат локалните власти во едната и во другата земја и за предизвиците со кои се соочуваат при нивното спроведување, а беа потенцирани и одредени поважни проекти чија реализација е во тек.

Извршната директорка на ЗЕЛС, г-ѓа Душица Перишиќ говореше за структурата, работата и најважните проекти кои ги спроведува ЗЕЛС. Посебно се истакна улогата на ЗЕЛС, во процесот на децентрализацијата во нашата земја и активностите што ги реализира во правец на лобирање за создавање на подобри услови за локалните власти за спроведување на своите надлежности. Исто така, ги наведе и позначајните активности што ЗЕЛС ги реализира преку ЗЕЛС тренинг центарот (ЗТЦ) и ЗЕЛС единицата за поддршка на Е-општини (ЗЕПЕ). Г-дин Хајретин Гунгор, Генерален секретар на Унијата на турските општини, воодушевен од проектите кои ги спроведува ЗЕЛС, изрази желба за продлабочување на соработката, преку размена на добри искуства, а особено на полето на искористување на можностите кои се нудат преку европските и други фондовите, кои опфаќаат проекти по принцип на збратимување. Особено беше истакнат интересот за соработка на проекти за реставрација на кул-

INTENSIFYING OF THE COOPERATION OF ZELS WITH THE UNION OF TURKISH MUNICIPALITIES

The delegation composed of 22 mayors from Turkey, members of the Turkish Union of Municipalities, visited the Republic of Macedonia in the period from 21 to 23 February 2013. The objective was to strengthen the cooperation between the two associations of municipalities in both countries, as well as raising initiatives for new municipal twinning between the two states. On this occasion, on 22 February 2013, at the Holiday Inn hotel, a conference was organised, at which it was discussed about the responsibilities that local authorities have in both countries and the challenges faced during their implementation, and several important projects were highlighted the implementation of which is underway.

The Executive Director of ZELS, Ms. Dusica Perisic, spoke about the structure, operation and most important projects implemented by ZELS. She particularly emphasised the role of ZELS in the decentralisation process in our country and the activities implemented in terms of lobbying for the creation of better conditions for local authorities to implement their responsibilities. She also mentioned the more significant activities ZELS conducted through the ZELS Training Centre (ZTC) and the ZELS Unit for Support of E-municipalities (ZEPE). Mr. Hajretin Gungor, Secretary General of the Union of Turkish Municipalities, delighted by the projects implemented by ZELS, expressed his desire for intensification of the cooperation through the exchange of positive experiences, especially in the area of utilisation of the possibilities offered by European and other funds, which include projects based on the principle of twinning. The interest for cooperation on projects for the restoration of cultural monuments of the

турните споменици од османлискиот период, соработка во полето на спортот и други полиња во интерес на локалните власти од двете земји. Присутните на конференцијата ги поздрави и Амбасадорот на Република Турција во Република Македонија, г-дин Халил Гурол Сокменсу.

Делегацијата понатаму продолжи со посетата во општина Гостивар каде, како резултат на взаемна соработка и помош, донираа возило за собирање на смет за потребите на општината.

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СТАБИЛНО ФИСКАЛНО УПРАВУВАЊЕ И ВНАТРЕШНА ФИНАНСИСКА КОНТРОЛА НА ЛОКАЛНО И НА ЦЕНТРАЛНО НИВО

„Зајакнување на системите на внатрешна контрола во единиците на локалната самоуправа, како и зајакнување на централните капацитети за стабилно финансиско управување, контрола и внатрешна ревизија, во согласност со системите на ЕУ во оваа област, беа главните цели на проектот „Поддршка на процесот за фискална децентрализација преку зајакнување на капацитетите за стабилно фискално управување и внатрешна финансиска контрола на локално и централно ниво“ што во изминатите две години се реализираше во нашата земја. Раководителите на финансиските одделенија беа подобро запознаени со концептот на јавна внатрешна финансиска контрола, беа потпишани одлуки за внатрешна дистрибуција на буџетот и мандат за доделување на авторизација на буџетот, вработените во единиците за финансиски прашања беа запознаени за нивната поширока улога и нивната соработка со раководството и со секторите за внатрешна ревизија“.

Ова беше истакнато на завршната конференцијата на проектот, што се одржа на 8 февруари, 2013 година во Дом на АРМ, на која освен вицепремиерот и министер за финансии, Зоран Ставрски, учествуваше и Коце Трајановски, претседател на ЗЕЛС и градоначалник на Град Скопје, кој ги изнесе искуствата на градот Скопје, во овој домен. Пред присутните претставници од локалната и централната власт и експерти од оваа област се обрати и евроамбасадорот Аиво Орав, кој истакна дека проектот е финансиран од Европската унија, со вкупен буџет од речиси 1,4 милиони евра.

Во рамките на проектот, беа спроведени низа обуки, меѓу кои и обуките за управување со промени, каде беше нагласена потребата да се осознае важноста на системот за финансиско управување и контрола на локална и централна власт и правилното воспоставување на целокупната потребна комуникација со најзначајните субјекти во тој систем. Интерес кај администрацијата предизвика и обуката на тема „Соработка помеѓу раководството и единиците за финансиски прашања и внатрешна ревизија“. Во рамките на проектните активности, дел од експертите непосредно комуницираа со претставници од повеќе општини, каде се креираа решенија за подобрување на комуникацијата помеѓу централно и локално ниво и меѓу самите општини, во рамките на оваа област. Управувањето со ризици и самопроценката на ризиците беше тема на состаноците кои се одржуваа во рамките на поголем број активности во проектот, а беше изготвено и нацрт-упатство од страна на МФ /процедура за управувањето со ризици и Акциски план за Министерството за финансии. Беа организирани и обуки за внатрешна ревизија, а беа спроведени и пилот-ревизии во седум општини, чии финални резултати беа јавно презентирани. Искуствата од овој проект, особено во делот на управување со ризици, како и искуства од други земји, преку спојувањето на стекнатите практичните и теоретските знаења, претставуваат основа за подготвувањето на Стратегија за управување со ризици и начинот за нејзина имплементација.

Во текот на сите активности преземени во проектот се посвети внимание на изнаоѓање и прецизирање на начините за зголемување на соработката меѓу институции од централно и локално ниво и тоа не само за секторот за ЈВФК со општините, туку на Секторот за буџет и Секторот за трезор, како и за изнаоѓањето на начини за решавање на

Ottoman period, cooperation in the field of sports and other fields in the interests of local authorities from both countries, was particularly emphasised. The attendees of the conference were welcomed by the Ambassador of the Republic of Turkey in the Republic of Macedonia, Mr. Khalil Gurok Sokmensu.

The delegation continued its agenda with visit to the municipality of Gostivar where, as a result of the mutual cooperation and assistance, they donated a vehicle for waste collection for the municipal needs.

STRENGTHENING OF THE CAPACITIES FOR STABLE FISCAL MANAGEMENT AND INTERNAL FINANCIAL CONTROL AT THE LOCAL AND CENTRAL LEVEL

“Strengthening the internal control systems in local self-government units, as well as strengthening of the central capacities for stable financial management, control and internal audit, in accordance with the EU systems in this area, were the main objectives of the project “Support to the process of fiscal decentralisation through strengthening of the capacities for stable fiscal management and internal financial control at the central and local level”, which in the past two years was being implemented in our country. The Heads of financial departments were better acquainted with the concept of public internal financial control, decisions for internal distribution of the budget were signed and mandate for awarding budget authorisation, the employees of the financial affairs units were made familiar with their wider role and their cooperation with the management and with the internal audit departments.“

This was stated at the final conference of the project, which took place on 8 February 2013 in the Army Hall, which was also attended by the Deputy Prime Minister and Minister of Finance, Zoran Stavreski, and Koce Trajanovski, ZELS President and Mayor of the City of Skopje, who presented the experiences of the City of Skopje, in this area. The representatives of the local and central government and experts in this field were also addressed by the EU Ambassador, Aivo Orav, who noted that the project was funded by the European Union, with a total budget of almost 1.4 million Euros.

Within the project, series of training sessions were conducted, including change management trainings, which emphasised the need to recognise the importance of the system for financial management and control of the local and central government and the proper establishment of all the necessary communication with the most important entities in that system. The administration also showed interest in the training on the subject “Cooperation between the management and financial affairs and internal audit units.” Within the project activities, some of the experts directly interacted with representatives from several municipalities, whereby they created solutions to improve the communication between the central and local level and between the municipalities within this area. Risk management and risk self-assessment was the subject of the meetings that were held within a number of activities in the project, and a draft guideline was prepared by MF / risk management procedure and Action Plan for the Ministry of Finance. Training sessions in internal audit were also organised and pilot audits were conducted in seven municipalities, the final results of which were publicly presented. The experiences from this project, especially in the area of risk management, as well as experiences from other countries, through the combination of the acquired practical and theoretical knowledge, provides the basis for the preparation of the Risk Management Strategy and the manner of its implementation.

During all activities undertaken in the project, particular attention was dedicated to finding and specifying the ways to increase the cooperation between the institutions of the central and local level and not only for the PIFC sector with the municipalities, but also the Budget Department and the Treasury Department, as well as finding ways to solve the problem of lack of internal auditors in the municipalities, who are established in accordance with the Law on Public Internal Financial Control, and the establishment of a body for inter-municipal cooperation was also initiated.

As a part of this project a strategy for the development of public inter-

проблемот со недостаток на внатрешни ревизори во општините, кои се утврдени во согласност со Законот за јавна внатрешна финансиска контрола, а беше иницирано и формирање на тело за меѓуопштинска соработка.

Во рамките на овој проект се работи и Стратегија за развој на јавната внатрешна финансиска контрола.

Проектот се реализираше како твининг-соработка меѓу Министерството за финансии на РМ, во својство на корисник и Министерството за локална самоуправа во својство на со-корисник на проектот, во соработка со Министерството за финансии на Кралството Холандија (подржано од Националната академија за финансии и економија на Кралството Холандија) и VNG International.

ЗЕЛС ПОТПИША МЕМОРАНДУМ ЗА ПОГОЛЕМА БЕЗБЕДНОСТ НА УЧЕНИЦИТЕ ВО СООБРАЌАЈОТ

Заедницата на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија - ЗЕЛС, Министерството за образование и наука и Републичкиот совет за безбедност на сообраќајот на патиштата (РСБСП), потпишаа Меморандум за соработка за воспоставување на заеднички активности во образованието, за подобрување на сообраќајното однесување, во интерес на безбедноста на учениците во сообраќајот. Меморандумот беше склучен на втори март, 2013 година, во просториите на МОН, од страна на претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски, Панче Кралев, министер за образование и наука и Никола Ангеловски, претседател на РСБСП.

На средбата беше истакнато дека безбедноста на младите во сообраќајот претставува сериозен предизвик на сите релевантни институции од земјава кои можат да дадат соодветен придонес за зголемување на превентивните мерки за одбегнување на страшните последици за младите учесници во сообраќајот. Претседателот на ЗЕЛС истакна задоволство што прашањето за безбедноста на учениците во сообраќајот се издигнува на едно повисоко ниво, при што укажа дека токму склучувањето на ваков меморандум претставува потврда на континуитетот во посветеноста на локалната власт за грижа на учениците во секој домен од нивниот развој и, истовремено, претставува показател на заедничката волја за преземање на низа дополнителни активности, со кои ќе се зголеми нивото на свесноста кај учениците, како непосредни учесници во сообраќајот. Притоа, Трајановски истакна дека локалните власти и досега даваа голема поддршка на сите проекти што ги реализираа основните и средните училишта, кои беа посветени на подигавање на сообраќајната култура кај децата и младите, а преку активностите на општинските совети за безбедност, општините даваат континуиран придонес за создавање на сообраќајни безбедни услови во околината на училиштата. Трајановски потсети на еден реализиран проект на ЗЕЛС со РСБСП, каде меѓу бројните активности беа поставувани и сообраќајни знаци во близина на училиштата, на кои пишува „децата немаат сопирачки“.

Присутните дискутираа за следните чекори кои, во согласност со Меморандумот, треба да бидат утврдени во Акционен план. Притоа, беше нагласено дека, освен за учениците од основно образование, особено внимание треба да се посвети и на средношколците, кои според утврдените законски одредби со наполниети 16 години, може да полагаат испит за управување со моторно возило, односно да бидат и активни учесници во сообраќајот. Беа изнесени идеи за изградба на полигон, кој примарно ќе биде наменет за подигање на сообраќајната култура на учениците, како и спроведување манифестации, натпревари, обуки, дебати, емисии, разговори на тема безбедност во сообраќајот.

Присутните на крајот од средбата истакнаа дека овој Меморандум и Акциониот план што ќе произлезе, треба да ја имаат крајната цел, која е истакната и во Националната стратегија за безбедност на сообраќајот на патиштата – „нула деца -жртви во сообраќајот на патиштата“.

nal financial control is also being developed.

The project was implemented as twinning cooperation between the Ministry of Finance of the Republic of Macedonia, in the capacity of beneficiary and the Ministry of Local Self-Government in the capacity of a co-beneficiary of the project, in collaboration with the Ministry of Finance of the Kingdom of Netherlands (supported by the National Academy of Finance and Economy of the Kingdom of Netherlands) and VNG International.

ZELS SIGNED A MEMORANDUM FOR INCREASED ROAD TRAFFIC SAFETY OF STUDENTS

The Association of the Units of Local Self-Government of the Republic of Macedonia - ZELS, the Ministry of Education and Science and the National Council for Road Traffic Safety (NCRTS), signed a Memorandum of Cooperation for the establishment of joint activities in education, for the purpose of improving the traffic behaviour, in the interest of traffic safety of students. The memorandum was signed on 2 March 2013, in the premises of the Ministry of Education and Science by the President of ZELS, Koce Trajanovski, Pance Krlev, Minister of Education and Science and Nikola Angelovski, President of NCRTS.

At the meeting it was stated that the safety of young people in traffic represents a serious challenge to all relevant institutions in the country which are able to make a proper contribution, aimed at increasing preventive measures to avoid the terrible consequences for young participants in traffic. The President of ZELS expressed his satisfaction that the issue of students' safety in traffic has been raised to a higher level, whereby he indicated that in particular the signing of this memorandum is a confirmation of the continuity of the local government's commitment to students' care in every domain of their development and simultaneously, is an indicator of the common will to undertake a wide range of additional activities, which will increase the level of awareness among students, as direct participants in traffic. Moreover, Trajanovski stressed that local authorities has so far given great tremendous support to all projects implemented by primary and secondary schools, which were dedicated to raising traffic culture among children and young people, and through the activities of the municipal safety councils, municipalities have provided continuous contribution to the creation of traffic safety conditions in the vicinity of schools. Trajanovski mentioned one implemented project of ZELS and NCRTS, where among the numerous activities undertaken, traffic signs were stationed near schools, on which the following inscription was written "Children Have no Brakes."

The attendees discussed the forthcoming steps which, in accordance with the Memorandum, should be defined in an Action Plan. It was also pointed out that, except for pupils from elementary education, special attention should be given to high school students, who according to the established legal provisions with 16 years of age, would be able to take the exam for driving a motor vehicle, that is, will become active participants in road traffic. Ideas were presented for the construction of a polygon, which will primarily be aimed at raising students' traffic culture, as well as, conducting of events, competitions, training sessions, debates, shows, talks on the topic of road safety.

The attendees, at the end of the meeting, noted that this Memorandum and the Action Plan that will result from it should have the ultimate goal, which is also emphasised in the National Strategy for Road Traffic Safety and that is "zero child deaths in road traffic."

ZELS - 40 години во служба на општините

**ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА
ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА - ЗЕЛС**

Тел.+389(0)2 30 99 033/ факс.+389(0) 2 30 61 994

Ул. Женевска бб. п. фах 32, 1000 Скопје, Република Македонија

contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk

ZELS – 40 years in service of the municipalities

**ASSOCIATION OF THE UNITS OF LOCAL
SELF-GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA - ZELS**

Tel. ++389(0)2 30 99 033/ fax. +389(0) 2 30 61 994

St. „Zenevska,, nn, P.B. 32,1000 Skopje, Republic of Macedonia

contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk

За кого СВЕТИ СВЕТЛОТО?

Иако сме во дневната соба,
светлото свети и во детската,
во спалната, во ходникот, во
бањата...

Користете ја разумно електричната енергија!

Исклучете ги светлата кога ја напуштате просторијата. На овој начин можете да ја намалите потрошувачката на електрична енергија во вашиот дом. Не дозволувајте дури 25% од вашата сметка да бидат потрошени за залудно вклучено светло.

EVN